

Penta Rho™

Ruimte om te zijn.

Integraal Huisvestingsplan onderwijs PO, (V)SO en VO Gemeente Boxtel 2024-2039

meewerkend

boxtel

Opdrachtgever	Astrid Stephanus, gemeente Boxtel
Opgesteld door	Marieke Stevering-Rutten en Anneriek Wiegmans
Kenmerk	U23394
Status	Definitief rapport na besluitvorming OOGO
Datum	25 oktober 2023

Samenvatting

De gemeente Boxtel en de schoolbesturen voor primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs hebben gezamenlijk onderhavig Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (vanaf hier IHP) opgesteld. Een IHP is een gentlemen's agreement waarmee meerjarig richting en uitvoering gegeven wordt aan onderwijshuisvesting vanuit een beleidsrijke context. In de gemeente Boxtel is sprake van een scholenbestand waarvan een groot deel van de gebouwen uit de jaren 50,60 en 70 van de vorige eeuw is. Deze gebouwen voldoen technisch en functioneel niet meer aan de huidige eisen. Verder kunnen inhoudelijke ambities met deze gebouwen minder goed bereikt worden. In het bepalen van de prioritering van projecten die zijn opgenomen in het IHP, is naast de gebouwelijke situatie gekeken naar de visie en ambitie op de volgende inhoudelijke thema's:

- Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn;
- Inclusiever onderwijs;
- Duurzaamheid.

De visie benadrukt het belang van samenwerking tussen verschillende kindpartijen om de leer- en ontwikkelingslijn van 0 tot 18 jaar te versterken. Gestreefd wordt naar een integraal aanbod waarbij onderwijs, kinderopvang en andere (kind)partijen samenwerken en waar mogelijk gehuisvest zijn in dezelfde gebouwen. De gemeente en schoolbesturen willen de bestaande bouwcapaciteit efficiënt benutten en leegstand voorkomen. Er wordt gekeken naar (vervangende) nieuwbouw, renovatie, uitbreiding of inbreiding om te voldoen aan de huisvestingsbehoeften.

Inclusiever onderwijs is ook een belangrijk aspect van de visie. Gemeente en schoolbesturen streven naar thuisnabij en kwalitatief inclusiever onderwijs voor alle leerlingen in de gemeente Boxtel. De schoolbesturen delen expertise om passender en inclusiever onderwijs te kunnen bieden. Flexibele gebouwen met aanpassingsmogelijkheden worden nagestreefd, zodat onderwijs en zorg beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Er wordt gekeken naar de ruimtelijke benadering en inrichting van scholen om inclusiever onderwijs te faciliteren.

Om de duurzaamheidsambities te realiseren, is samenwerking tussen de gemeente en schoolbesturen essentieel. De gezamenlijke visie moet uitgewerkt worden in een uitvoeringsplan met een financiële onderbouwing en verdeling.

Op basis van de beschreven inhoudelijke ambities en de huisvestingsvraagstukken, zijn de volgende projecten opgenomen in het meerjarenuitvoeringsplan voor de periode 2024 tot en met 2039:

Meerjarenuitvoeringsplan Integraal Huisvestingsplan Boxtel			
Tijdvak 1 2024 – 2027	Tijdvak 2 2028 – 2031	Tijdvak 3 2032 – 2035	Tijdvak 4 2036 – 2039
Huisvesting HUB Boxtel	Huisvesting Jacob-Roelandslyceum en Baanderherencollege	Huisvesting Molenwijkschool	Huisvesting De Spelelier
Huisvesting de Hobbendonken	Huisvesting St.-Petrusschool	Huisvesting De Vorsenpoel en De Beemden	Huisvesting St.-Theressiaschool
Vervangende nieuwbouw Willibrordusschool Esch			

Momenteel wordt een wetswijziging voorbereid waarin gemeenten verantwoordelijk worden voor levensduur verlengende renovatie als alternatief voor vervangende nieuwbouw. Schoolbesturen

zijn verantwoordelijk voor het exploiteren van de gebouwen. Op casus niveau zijn de schoolbesturen bereid om te investeren in bovenwettelijke zaken die een gunstige invloed hebben op de exploitatie van de scholen.

Het meerjarenuitvoeringsplan is vertaald naar een meerjareninvesteringsplan waarin op basis van actuele benchmarkgegevens een reële raming is gemaakt van de benodigde investeringen. In het tijdvak vóór dat een project uitgevoerd wordt, is ook een bedrag opgenomen voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek.

Meerjareninvesteringsplan IHP Boxtel

project	onderdeel	2023	tijdvak 1 2024-2027	tijdvak 2 2028-2031	tijdvak 3 2032-2035	tijdvak 4 2036-2039	totaal
Willibrordus	project		krediet reeds verleend				
HUB Boxtel	haalbaarheidsonderzoek	€ -					€ -
	project		€ 5.072.885				€ 5.072.885
De Hobbedonken	haalbaarheidsonderzoek	€ 10.000					€ 10.000
	project		€ 4.323.541				€ 4.323.541
JRL en Baandernherencollege	haalbaarheidsonderzoek		€ 30.000				€ 30.000
	project			€ 53.441.389			€ 53.441.389
Petrusschool	haalbaarheidsonderzoek		€ 10.000				€ 10.000
	project			€ 4.557.212			€ 4.557.212
Molenwijkschool / Amaliaschool	haalbaarheidsonderzoek			€ 10.000			€ 10.000
	project				€ 8.068.508		€ 8.068.508
De Beemden / De Vorsenpoel	haalbaarheidsonderzoek			€ 10.000			€ 10.000
	project				€ 7.442.270		€ 7.442.270
De Spelelier	haalbaarheidsonderzoek				€ 10.000		€ 10.000
	project					€ 5.012.091	€ 5.012.091
Theresiaschool	haalbaarheidsonderzoek				€ 5.000		€ 5.000
	project					€ 2.585.029	€ 2.585.029
subtotaal	haalbaarheidsonderzoeken	€ 10.000	€ 40.000	€ 20.000	€ 15.000	€ -	€ 85.000
subtotaal	projecten	€ -	€ 9.396.426	€ 57.998.601	€ 15.510.778	€ 7.597.120	€ 90.502.925

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	5
1 Inleiding	7
1.1 Proces	7
1.2 Wet- en regelgeving	7
2 Visie	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn	9
2.3 Inclusiever onderwijs	11
2.4 Duurzaamheid	13
3 Algemene situatiebeschrijving	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Algemene situatiebeschrijving	17
3.3 Leerlingenontwikkeling basisonderwijs	18
3.4 Leerlingenontwikkeling (voortgezet) speciaal onderwijs	18
3.5 Leerlingenontwikkeling voortgezet onderwijs	18
3.6 Leerlingenprognoses	19
3.6.1 Basisonderwijs	19
3.6.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs	19
3.6.3 Voortgezet onderwijs	19
4 Situatiebeschrijving per school	20
4.1 Basisonderwijs	20
4.1.1 Liempde	20
4.1.2 Lennisheuvel	21
4.1.3 Esch	21
4.1.4 Boxtel	21
4.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs	24
4.2.1 Vada College	24
4.2.2 Hub Boxtel	24
4.3 Voortgezet onderwijs	25
4.3.1 Jacob-Roelandslyceum	25
4.3.2 Baanderherencollege vmbo en praktijkonderwijs	25
5 Vraagstukken en scenario's	26
5.1 Basisonderwijs	26
5.1.1 Liempde	26
5.1.2 Lennisheuvel	26
5.1.3 Esch	26
5.1.4 Boxtel	27
5.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs	29
5.2.1 Vada College	29
5.2.2 Hub Boxtel	29
5.3 Voortgezet onderwijs	29
5.3.1 Jacob-Roelandslyceum en Baanderherencollege vmbo en praktijkonderwijs	29

6	Verduurzaming bestaand vastgoed	31
7	Meerjarenuitvoeringsplan	33
7.1	Prioritering projecten	33
7.1.1	Tijdvak 2024–2027	33
7.1.2	Tijdvak 2028–2031	33
7.1.3	Tijdvak 2032–2035	34
7.1.4	Tijdvak 2036–2039	34
7.2	Afhankelijkheid projecten	35
7.3	Haalbaarheidsonderzoek	35
8	Meerjareninvesteringsplan	37
8.1	Uitgangspunten	37
8.2	Meerjareninvesteringsplan	38
9	Conclusies en aanbevelingen	39
9.1	Conclusies	39
9.2	Aanbevelingen	39
	Bijlagen	40
	Bijlage I: Wet- en regelgeving	40
I.1	WPO, WVO 2020 en WEC	40
I.1.1	Samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingsschool	41
I.1.2	Meer ruimte voor nieuwe scholen	41
I.1.3	Toekomstbestendig onderwijsaanbod	42
I.2	Status van het IHP op landelijk niveau	42
I.3	Regelgeving passend onderwijs	43
I.4	Kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie	44
I.5	Wmo, Jeugdwet en Participatiewet	45
I.6	Klimaatakkoord	45
I.7	Didam-arrest	46
I.8	Conclusie	47
	Bijlage II: Gebouwenkaart schoolgebouwen	48
	Bijlage III: Leerlingenprognoses	49
	Bijlage IV: Berekening investeringskosten	50

1 Inleiding

De gemeente Boxtel en de schoolbesturen in de gemeente Boxtel hebben de ambitie om meerjarige afspraken te maken over onderwijshuisvesting binnen een beleidsrijk kader. Het onderhavige Integraal Huisvestingsplan is het resultaat van een proces waarbij vanuit een inhoudelijke visie en ambitie op diverse thema's is gekeken naar de vraagstukken die er zijn in de wijken en dorpen. Huisvesting kan een middel zijn om de doelen die gesteld zijn ten aanzien van de inhoud te bereiken.

1.1 Proces

Op basis van diverse bilaterale gesprekken met de schoolbesturen en gemeente, bijeenkomsten per onderwijssector en gezamenlijke bijeenkomsten is het IHP tot stand gekomen. De kinderopvangorganisaties zijn bij het opstellen van de visie en ambitie betrokken geweest en zullen bij de uitwerking van de projecten uit het IHP betrokken worden als belangrijke partners bij het behalen van de inhoudelijk doelen en ambitie. Voor aanvang van ieder nieuw tijdvak wordt het vorige tijdvak geëvalueerd en het IHP geactualiseerd. Het IHP is een dynamisch document dat aan verandering onderhevig is. De ontwikkeling van leerlingenaantallen, ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook wijziging in wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op het IHP.

1.2 Wet- en regelgeving

De gemeente heeft een wettelijke taak als het gaat om onderwijshuisvesting. Deze is geborgd in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs. In deze wetten is vastgelegd dat de gemeente een zorgplicht heeft voor uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw van scholen. Voor uitvoering van deze wettelijke taak heeft de gemeente een Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs opgesteld. Middels deze verordening kunnen schoolbesturen ieder jaar een aanvraag indienen voor bijvoorbeeld vervangende nieuwbouw van hun school. De gemeente beoordeelt deze aanvragen en stelt ieder jaar een Huisvestingsprogramma op waarin de toegewezen huisvestingsvoorzieningen zijn opgenomen en een Overzicht Huisvesting waarin de afgewezen aanvragen zijn opgenomen. Het werken op deze wijze geeft geen zicht op de investeringen die nodig zijn over een langere periode.

Veel gemeenten en schoolbesturen kiezen ervoor om een Integraal Huisvestingsplan (hierna: IHP) op te stellen waar een meerjarenperspectief in opgenomen staat. Op dit moment is een IHP nog een gentlemen's agreement. De wetgever bereid een wet voor waarin het opstellen van een IHP een wettelijke verplichting wordt. Gemeente en schoolbesturen stellen een IHP op voor een periode van zestien jaar, waarin de investeringen voor de eerste vier jaar opgenomen moeten worden in het meerjareninvesteringsplan van de gemeente. Met de verplichting tot het opstellen van een IHP komt voor de schoolbesturen de verplichting tot het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan. Doordat in onderwijswetgeving sprake is van een gesplitste verantwoordelijkheid (gemeente voor de investering en schoolbesturen voor de exploitatie) is het van belang om met het meerjarenonderhoudsplan zicht te krijgen op de geplande onderhoudswerkzaamheden en kosten, om zo een weloverwogen afweging te maken over de toekomst van het gebouw. Naar verwachting treedt de wet in 2025 in werking. Met het opstellen van het IHP sorteren gemeente en schoolbesturen voor op deze wet. De verplichting tot het opstellen van een IHP vervangt niet de verplichting tot het jaarlijks vaststellen van een Huisvestingsprogramma Onderwijs en een overzicht Huisvesting. Schoolbesturen dienen conform de wet en de Verordening voorzieningen huisvesting

onderwijs aanvragen in te dienen. Bij het vaststellen van het Huisvestingsprogramma Onderwijs handelt de gemeente conform het IHP¹.

Naast de onderwijswetten is er diverse wet- en regelgeving die een relatie heeft met onderwijs en onderwijshuisvesting. In bijlage I is een uitgebreide weergave opgenomen van relevante wet- en regelgeving.

¹ Dit is opgenomen in het wetsvoorstel dat nu voorligt ter consultatie

2 Visie

2.1 Inleiding

De schoolbesturen, de gemeente Boxtel en de kinderopvang hebben de ambitie om een gedragen strategische visie te ontwikkelen voor de huisvesting van het primair, het (voortgezet) speciaal en het voortgezet onderwijs in de gemeente. Deze visie is doorvertaald richting een beleidsrijk integraal huisvestingsplan, waarin de verbinding is gelegd tussen onderwijs en andere kindpartijen die essentieel zijn voor het onderwijs. In dit hoofdstuk gaan we nader in op die visie en ambitie.

Samenwerking is in deze visie het overkoepelend begrip dat onderverdeeld kan worden in een drietal thema's:

- doorgaande leer- en ontwikkelingslijn;
- inclusiever onderwijs;
- duurzaamheid.

Per thema wordt in de navolgende paragrafen een toelichting gegeven vanuit visie en ambitie, op de ruimtelijke component en ten aanzien van de verantwoordelijkheid voor realisatie/financiering. Vanuit deze visie en ambitie is het streven te komen tot een fijne leer- en ontwikkelomgeving voor ieder kind en een fijne werkomgeving voor iedere professional in de gemeente Boxtel.

2.2 Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

Visie en ambitie

De gemeente vindt, in samenspraak met de onderwijs- en kinderopvangpartners, verdere ontwikkeling en verdieping van samenwerking tussen kindvoorzieningen in de gemeente Boxtel van groot belang. Dit met als doel een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn te realiseren van nul tot achttien jaar. De meeste schoolbesturen werken reeds functioneel samen met elkaar en andere (kind)partijen binnen de gemeente Boxtel. Om op inhoudelijk gebied de samenwerking verder vorm te geven, is het van belang dat de schotten tussen de diverse partijen zo veel mogelijk worden verwijderd. Het gaat hierbij dus zowel om samenwerking tussen de verschillende sectoren van onderwijs (PO, (V)SO en VO) en samenwerking met andere (kind)partijen.

Schoolbesturen, de gemeente en de kinderopvang onderstrepen het belang van een doorgaande ontwikkeling van ieder individueel kind. Door intensieve samenwerking tussen partijen op het gebied van onderwijs, opvang, muziek, cultuur, sport, jeugdzorg, etc. wordt het aanbod en daarmee ook de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn voor kinderen versterkt. Door middel van een goede samenwerking met kindpartijen en een gevarieerd aanbod wordt gezorgd voor een rijke ontwikkeling van kinderen. In de toekomst wordt in het kader van de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn gedacht vanuit de zes o's: onderwijs, opvang, ontmoeten, ontspanning, ondersteuning en ondernemen.

- Onderwijs
- Opvang
- Ondernemen
- Ontmoeten
- Ontspanning
- Ondersteuning

Ruimtelijke component

Ten aanzien van de ruimtelijke component hebben de betrokken partners de ambitie om vanuit de behoefte van kinderen en ouders in de wijk of dorp, een integraal aanbod te creëren, waarbij alle kindpartijen intensief samenwerken. Hierbij wordt maatwerk per wijk of dorp geleverd. Een belangrijk aspect binnen deze doorgaande leer- en ontwikkelingslijn is de clustering van voorzieningen. In aansluiting op de behoefte van kinderen en hun

ouders bestaat op verschillende plekken de wens om onderwijs, opvang en andere (kind)partijen zoveel mogelijk te integreren in één gebouw. Samen gehuisvest zijn kan een positief effect op de samenwerking hebben. Kindpartijen die reeds buiten de school gehuisvest zijn en die goed vindbaar zijn vanuit de inhoudelijke samenwerking met de school in de wijk of dorp, behoeven niet per definitie huisvestingstechnisch geïntegreerd te worden met het onderwijs. Bij het uitwerken van projecten uit het IHP wordt onderzocht waar het realistisch en haalbaar is en waar behoefte is om het aanbod gezamenlijk in één gebouw vorm te geven. Dit is geen doel op zich, maar sterk afhankelijk van de behoefte van de wijk of het dorp en de visie van betrokken partijen.

De gemeente en schoolbesturen onderzoeken bij nieuwbouw en renovatie van onderwijsgebouwen de inrichting van een brede voorziening, passend bij de behoefte van kinderen en hun ouders in de wijk of het dorp. Door diverse kindpartijen in hetzelfde gebouw onder te brengen, kan de samenwerking bevorderd worden en daarmee bijdragen aan de ontwikkeling van het kind. Met betrekking tot het bestaande gebouwenbestand willen partijen de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn graag vormgeven binnen de huidige gebouwcapaciteit. Indien van toepassing kan leegstand effectief ingezet worden door ruimten te verhuren aan andere (kind)partijen. Bij gebouwen waar deze ruimte niet is en waar de vraag wel actueel is, wil de gemeente als intermediair optreden. Op casus-niveau wordt bekeken of uitbreiding realistisch en wenselijk is.

Verantwoordelijkheid realisatie/financiën

De primaire verantwoordelijkheid voor de realisatie van samenwerking tussen kindvoorzieningen ligt bij de kernpartners zelf (schoolbestuur, kinderopvangorganisaties en overige maatschappelijke partners). De gemeente ziet voor zichzelf vooral een stimulerende en verbindende rol. De formele positie van de gemeente - ten opzichte van de partners - is verschillend.

Ten aanzien van de component onderwijs worden de gemeente en schoolbesturen bekostigd door de rijksoverheid. De relatie tussen de gemeente en het onderwijs richt zich met name op het onderwijshuisvestingsbeleid. De gemeente heeft de wettelijke taak en verplichting om onderwijshuisvesting (vervangende nieuwbouw en uitbreiding (en mogelijk in de nabije toekomst renovatie)) te faciliteren. Deze wettelijke verantwoordelijkheid is vastgelegd in de WPO, WEC en WVO 2020 en in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Boxtel 2015.

Bij onderwijshuisvestingsvraagstukken en de zoektocht naar passende huisvesting van scholen, gelden een aantal principes vanuit de wettelijke zorgplicht van de gemeente. Allereerst wordt gezocht naar oplossingen binnen bestaande gebouwen in de directe omgeving. Wanneer dit niet mogelijk blijkt te zijn, wordt gezocht naar (huisvestings)oplossingen op verwijsafstand. Leegstand moet zoveel mogelijk worden voorkomen en/of benut. Indien dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld vanuit visie of vanuit beperkte functionaliteit van de leegstand), wordt gekeken naar een (kosten)efficiënte oplossing in de vorm van (vervangende) nieuwbouw, renovatie of uitbreiding.

Voor het huisvesten van kinderopvang heeft de gemeentelijk geen wettelijke zorgplicht. Deze (commerciële) organisaties zijn in principe zelf verantwoordelijk voor hun huisvesting.

Met het opstellen van onderhavig IHP wil de gemeente Boxtel samen met de schoolbesturen op een meer beleidsrijke manier invulling geven aan de uitvoering van de

zorgplicht. De gemeente onderstreept het belang van een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn en wil bij de nieuwbouw van onderwijshuisvesting, ondanks dat dit geen wettelijke taak van de gemeente is, mee-investeren in huisvesting voor (kind)partijen en andere aan onderwijs gelieerde instellingen. De voorwaarde hierbij is dat er sprake is van een bouwkundig geïntegreerde oplossing. De gemeente is op basis van de Wet Markt en Overheid gehouden aan het hanteren van een minimaal kostprijsdekkend huurtarief. Daarbij is de bereidheid van de (kind)partijen en andere aan onderwijs gelieerde instellingen om voor een langdurige periode een huurovereenkomst af te sluiten een vereiste. De gemeente investeert niet in solitaire oplossingen voor (kind)partijen.

Onderwijs aan nieuwkomers² wordt door de gezamenlijke schoolbesturen in het PO en VO uitgevoerd. Huisvesting van deze groep kinderen is onderdeel van de gehele opgave. Hiervoor geldt wel dat er voor sommige situaties aparte geldstromen zijn, zoals vorig jaar de SPUK-regeling³. Deze doelgroep vraagt om een specifieke aanpak en soms specifieke huisvesting. Daar moet in de toekomst rekening mee gehouden worden bij het toekennen van huisvesting. De gemeente Boxtel en de schoolbesturen hebben een convenant gesloten over de opvang en onderwijs aan deze groep kinderen.

Schoolbesturen en (kind)partijen zijn primair verantwoordelijk voor het inhoudelijk vormgeven van de gewenste doorgaande leer- en ontwikkelingslijn. Vanuit haar verantwoordelijkheid voor een goed voorzieningenniveau en haar taak in het lokaal onderwijs- en jeugdbeleid sluit de gemeente aan bij deze visie en is de gemeente bereid om mee te investeren in huisvesting voor (kind)partijen en andere aan onderwijs gelieerde instellingen die bijdragen aan de gewenste doorgaande leer- en ontwikkelingslijn, ondanks dat dit geen wettelijke taak van de gemeente is, mits aan voorwaarden wordt voldaan zoals beschreven in de Wet Markt en Overheid.

2.3 Inclusiever onderwijs

Visie en ambitie

De Wet passend onderwijs is ingevoerd met als doel kinderen een plek te geven die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Ieder kind moet het beste uit zichzelf kunnen halen. De schoolbesturen in de gemeente Boxtel prefereren de term inclusiever onderwijs boven passend onderwijs. De gemeente en schoolbesturen in de gemeente Boxtel definiëren het bieden van thuisnabij en kwalitatief inclusief onderwijs voor alle leerlingen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en hun belangrijkste gezamenlijke doel, ook als dat betekent dat een andere school een beter aanbod heeft voor leerlingen. Het uitgangspunt "geen leerling Boxtel uit, tenzij" wordt door de schoolbesturen gehanteerd in het belang van de leerling. Dit betekent dat wanneer de gezamenlijke scholen in de gemeente Boxtel geen passend aanbod kunnen bieden aan een leerling, in het belang van de leerling wordt gezocht naar een passende school buiten de gemeente. De schoolbesturen in de gemeente Boxtel ambiëren het actief delen van expertise tussen de verschillende scholen, zodat inclusief onderwijs nog beter vormgegeven kan worden.

Onderwijs formuleert de behoefte van kinderen en zoekt daarbij het juiste aanbod. De keuze voor samenwerkingspartijen is afhankelijk van de visie en vraag van de school.

² Als het gaat over onderwijs aan nieuwkomers, wordt deze term gebruikt voor immigranten, asielzoekers, statushouders en vluchtelingen

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oekraïne/informatie-voor-scholen/rol-van-gemeenten-leerlingenvervoer-en-onderwijshuisvesting#anker-2-specifieke-uitkering-spuuk-voor-onderwijshuisvesting>

Het streven naar inclusiever onderwijs heeft de afgelopen jaren opgeleverd dat meer kinderen een plek in het regulier onderwijs hebben gevonden. De consequentie is dat de huidige leerlingen van het (voortgezet) speciaal onderwijs een meer complexe ondersteuningsvraag hebben. Dit betekent dat een deel van de kinderen aangewezen zal blijven op een specialistisch aanbod. Bij het streven naar inclusiever onderwijs is het van belang dat vanuit preventie, het regulier onderwijs soms eerder het speciaal onderwijs inschakelt voor (ambulante) hulp om verwijzing eventueel te voorkomen. Intensivering van de samenwerking is daarvoor nodig.

Ruimtelijke component

Bij het streven naar inclusiever onderwijs horen flexibele gebouwen, waarin op een eenvoudige wijze aanpassingen doorgevoerd kunnen worden. De flexibiliteit wordt gezocht in:

- Gespreksruimten voor professionals (onderwijs/zorg/ondersteuning) die - zo nodig - afwisselend gebruikmaken van de ruimte.
- (Kleinere) lesruimten waar een leerling of een klein groepje leerlingen separaat les kan krijgen.
- Toegankelijkheid en bereikbaarheid van zowel de locatie als de individuele ruimten voor leerlingen met lichamelijke beperkingen.
- Specialistische voorzieningen, inrichting en inventaris gericht op de zorgvraag.

Om deze flexibiliteit te waarborgen, willen gemeenten en schoolbesturen passende onderwijsgebouwen creëren. Bij bestaande gebouwen kan deze flexibiliteit in meer of mindere mate gecreëerd/gevonden worden. De schoolbesturen maken in gezamenlijkheid een plan om te komen tot een ruimtelijke benadering om inclusiever onderwijs (nog) beter vorm te geven, bijvoorbeeld voor het inrichten van HB⁴-onderwijs. Indien van toepassing kan de leegstand benut worden voor het realiseren van deze flexibiliteit ten behoeve van het bieden van inclusiever onderwijs. Wanneer deze mogelijkheden er niet zijn, wordt in gezamenlijkheid naar een oplossing gezocht.

Verantwoordelijkheid realisatie/financiën

Formeel is het schoolbestuur verantwoordelijk voor gebouwelijke aanpassingen ten behoeve van een specifieke leerling. Aangezien de effecten rondom passend onderwijs niet vertaald zijn in wetgeving rondom huisvesting, wil de gemeente waar mogelijk een bijdrage leveren. Bij nieuwbouw/renovatie wordt gezocht naar een grote mate van flexibiliteit om voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen. Om inclusiever onderwijs vorm te kunnen geven, is een vertaling naar ruimte nodig. Hiervoor wordt gerekend met 10% van het totaal aantal leerlingen in Boxtel (2.607) en met 2,32 m² per leerling extra (verschil tussen m² basisonderwijs en speciaal basisonderwijs). Dit wordt financieel vertaald middels de gemiddelde normvergoeding zoals beschreven in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs per m² à € 2.900,00 en een opslag van € 700,00 per m²⁵. Een bijdrage wordt na toekenning door de gemeente verstrekt.

⁴ Hoogbegaafden

⁵ Zie hiervoor ook hoofdstuk 8 Meerjareninvesteringsplan

De gemeente en schoolbesturen hebben de ambitie voor de gemeente Boxtel om inclusiever onderwijsaanbod te hebben met onderwijsgebouwen die bijdragen aan de inhoudelijke ambitie. Hiervoor worden schoolgebouwen (op natuurlijke momenten) geoptimaliseerd, waarbij flexibiliteit gewaarborgd wordt. Keuzes hiervoor worden gezamenlijk met alle schoolbesturen en de gemeente gemaakt.

2.4 Duurzaamheid

Visie en ambitie

Duurzaamheid is een containerbegrip. Drie aspecten die in iedere definitie terugkomen zijn planeet, mens en winst. Deze zijn als volgt te onderscheiden:

Energie en materiaalgebruik (planeet)

Om te komen tot CO₂-neutrale, klimaatneutrale of energieneutrale gebouwen staat het hergebruik van materialen en/of het bouwen met een materialenpaspoort centraal. In het Bouwbesluit is een Milieuprestatie voor gebouwen (MPG) opgenomen, Hierdoor moeten bouwers meer circulair en milieuvriendelijker gaan bouwen. De wettelijke eisen zullen stapsgewijs worden aangescherpt en het streven is de norm uiterlijk in 2030 te halveren (van 1,0 naar 0,5 te brengen). Onderzocht wordt ook hoe de wettelijke eisen verbreed kunnen worden van nieuwbouw naar renovaties en naar andere gebruiksfuncties dan alleen wonen. Door onderhoudsarm te bouwen wordt energiebesparing gerealiseerd. Verder wordt de toekomstbestendigheid vergroot door flexibiliteit/demontabel te bouwen. Natuur inclusief bouwen en ontwerpen zorgt voor verkoeling in de zomerhitte, warmte in de winter en het zuivert de lucht. Het doel is ook om klimaatadaptief te bouwen, zodat gebouwen bestand zijn tegen weersextremen als gevolg van klimaatverandering.

Gezondheid en gebruikskwaliteit (mens) en toekomstwaarde (winst)⁶

Duurzame samenwerking: langjarige samenwerking tussen alle partijen die verbonden zijn met kinderen in de leeftijd van nul tot achttien jaar.

Duurzame inzetbaarheid personeel: het hebben en houden van werk met behoud van fysieke en mentale gezondheid in een omgeving die je daartoe in staat stelt.

Duurzaam financieel beleid: toekomstgericht en gericht op continuïteit.

Toekomstwaarde: geen winstmaximalisatie ten koste van mens en planeet. Juist een optimalisatie, waarin je de winst niet in geld, maar winst aan opgaven uitdrukt, zoals schoolruimten die flexibel benut worden voor andere functies (maatschappelijk of wonen). Er moet een balans zijn tussen planeet, mens en winst.

Samenvattend kan dit als volgt geformuleerd worden:

Duurzaamheid is alles dat voorkomt dat de invloed van activiteiten van de mens blijvende schade aan het milieu aanricht, met het doel om de wereld - zoals wij die kennen - te behouden voor toekomstige generaties.

In de Visie Duurzaam Boxtel 2030 heeft de gemeente Boxtel de basis voor haar duurzaamheidsbeleid vastgelegd. De gemeente heeft de volgende ambities voor 2030 geformuleerd:

⁶ Betreft algemeen gehanteerde definities

1. Via het spoor van 'duurzame, maatschappelijke, economische en ecologische ontwikkeling' heeft Boxtel een goed evenwicht gevonden tussen ondernemerschap, milieukwaliteit en leefbaarheid.
2. Energie in en voor het dorp wordt lokaal, duurzaam opgewekt uit verschillende hernieuwbare bronnen zoals de zon, wind, aard- en restwarmte en biomassa.
3. In Boxtel worden geen energieneutrale woningen gebouwd, maar energieleverende woningen. Bestaande woningen, bedrijven en andere gebouwen zijn energieneutraal gemaakt.
4. De openbare ruimte en tuinen worden vergroend, waardoor deze optisch aangenamer worden, en ook verkoeling brengen.

De gemeente hanteert het uitgangspunt om samen met de schoolbesturen de ambities zoals die voor andere gebouwen zijn opgenomen in de Visie Duurzaam Boxtel 2030 ook te laten gelden voor de onderwijsgebouwen. Daarnaast wordt in de Duurzaamheidsagenda Boxtel 2022-2026 gesproken over communicatie, educatie en participatie. Daarin zijn ambities voor onderwijs opgenomen. Hierin komt het verankeren van duurzaamheids-educatie (natuur- en milieueducatie NME) naar voren.

Duurzaamheidsmaatregelen/-doelstellingen met betrekking tot gebouwen vragen, naast een veranderend gedrag, om extra investeringen. Deze investeringen leiden tot betere gebouwen en tot een besparing op de exploitatielasten. Zoals eerder aangegeven is er in het onderwijs sprake van gescheiden geldstromen: de gemeente is verantwoordelijk voor investeringen in uitbreiding en vervangende nieuwbouw en de schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van de gebouwen (onder andere onderhoud). Door dat laatste is het noodzakelijk dat schoolbesturen en gemeente gezamenlijk optrekken om de duurzaamheidsambities te kunnen realiseren. De schoolbesturen en de gemeente hebben daarin ieder hun eigen verantwoordelijkheid, maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Zowel de gemeente als de schoolbesturen zijn van mening dat het per gebouw om maatwerk gaat; de duurzaamheidsmogelijkheden verschillen per school(gebouw). Zo kunnen de schoolbesturen middelen inzetten ten gunste van een duurzamer/beter exploiteerbaar gebouw, wanneer dit binnen vijf jaar terugverdiend wordt (wettelijk vereist), of kan de gemeente extra middelen beschikbaar stellen ter realisatie van haar duurzaamheidsambities zoals opgenomen in de Visie Duurzaam Boxtel 2030. Ook kan onderzocht worden of het mogelijk is door de inzet van subsidie tot een kostenverdeling te komen, bijvoorbeeld $\frac{1}{3}$ subsidie, $\frac{1}{3}$ bijdrage gemeente en $\frac{1}{3}$ bijdrage schoolbestuur.

Om de ambitie concreet te maken, is een nadere uitwerking nodig. Wanneer duurzaamheidsambities SMART geformuleerd worden voor bestaande gebouwen, leidt dat mogelijk tot zeer grote investeringen. Dat is op dit moment niet te overzien. De gemeente gaat aan de hand van routekaarten de opgave rondom het verduurzamen per wijk in kaart brengen. Om het proces integraal te benaderen, worden eerst routekaarten gemaakt van ieder schoolgebouw, zodat per gebouw duidelijk wordt welke opgave rondom duurzaamheid er is, om aan de hand daarvan de pijnpunten te bepalen. Voor alle gebouwen dient dan een nulmeting uitgevoerd te worden c.q. een routekaart opgesteld te worden. Pas op dat moment kan (locatiespecifiek) in beeld gebracht worden welke kosten gemoeid gaan met het realiseren van duurzaamheidsambities.

Voor de gemeente Boxtel zijn de klimaatdoelen uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma warmtetransitie, waarin voor maatschappelijk vastgoed (dus ook schoolgebouwen c.q. kindcentra) het doel is opgenomen dat ze in 2030 aardgasvrij zijn en de gewenste CO₂-

reductie is bereikt. De gemeente heeft de ambitie om bij nieuwbouw van scholen energieneutrale dan wel energieleverende gebouwen te realiseren (voor zover dat op dit moment mogelijk is). Scholen hebben een belangrijke voorbeeldfunctie voor de volgende generatie en daarin moet de verduurzaming vooral in het onderwijs worden uitgedragen. In Nederland is de doelstelling om alle gebouwen, dus ook bestaande gebouwen, in 2050 energieneutraal te laten zijn. De gemeente Boxtel streeft ernaar om dit uiterlijk in 2035 gerealiseerd te hebben.

Alle schoolbesturen kiezen er op dit moment voor om per gebouw de grootste pijnpunten rondom duurzaamheid pragmatisch op te lossen. Het verduurzamen van schoolgebouwen is een hot item. Het vraagt een grote financiële ingreep die niet te bekostigen is vanuit de reguliere inkomsten van zowel gemeente als schoolbesturen. De roep om aanvullende middelen is groot. Onder andere de betrokken sectorraden en de VNG hebben het manifest ondertekend dat de minister oproept om fors te investeren in schoolgebouwen.

Ruimtelijk component

Het is van belang onderscheid te maken tot het treffen van duurzaamheidsmaatregelen bij bestaande gebouwen, bij vervangende nieuwbouw en bij renovatie. Vanuit de uitwerking van de Klimaatwet zijn diverse duurzaamheidsmaatregelen bij nieuwbouw al gemeengoed, waarbij dan tevens ook voorgesorteerd wordt op verwachte wetgeving (Klimaatakkoord). Bij bestaande gebouwen is dit uitgewerkt in het Beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving en is de schaal waarop maatregelen plaats kunnen en moeten vinden verschillend. Relatief kleine ingrepen (bijvoorbeeld ledverlichting) kunnen makkelijk uitgevoerd worden. Grote ingrepen (bijvoorbeeld het energieneutraal maken) die vaak ook grote investeringen vragen, worden gekoppeld aan een natuurlijk moment zoals groot onderhoud of renovatie.

Verantwoordelijkheid realisatie/financiën

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhouden en aanpassen van hun schoolgebouwen aan wet- en regelgeving en de exploitatie van schoolgebouwen. Daarnaast geldt voor schoolbesturen in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs een investeringsverbod. Schoolbesturen mogen niet investeren in huisvesting (uitbreiding en nieuwbouw). Schoolbesturen mogen wel investeren in duurzaamheidsmaatregelen die bovenwettelijk zijn (bijvoorbeeld van BENG naar ENG) en die middels lagere exploitatiekosten terug te verdienen zijn. Gemeenten hebben een zorgplicht voor onderwijshuisvesting (uitbreiding en nieuwbouw). Voorsortend op toekomstige wet- en regelgeving zal de gemeente samen met de schoolbesturen ook ten gunste van de doelstellingen in het klimaatakkoord inzetten op nieuwe ENG schoolgebouwen.

Door de gescheiden geldstromen is de aanpak van verduurzaming ingewikkeld. Hiervoor is het nodig dat gemeente en schoolbesturen samen optrekken door gezamenlijk tijd te investeren in het opstellen van een eenduidige visie, het bepalen van kaders en het beschikbaar stellen van middelen. Dit is de enige manier om de gezamenlijke ambities te realiseren. Om tot verduurzaming van het bestaande maatschappelijk vastgoed (waaronder onderwijs) te komen, is het nodig om op korte termijn een gezamenlijk ambitiedocument op te stellen, gekoppeld aan de duurzaamheidsambities van de gemeente en schoolbesturen. Zonder deze koppeling is er geen kans van slagen vanwege het ontbreken van draagvlak en mogelijkheid om hiervoor financiële middelen vrij te maken.

Om dit te realiseren is het volgende nodig:

- vertrouwen en transparantie;
- draagvlak bij onderwijs en gemeente;
- capaciteit bij zowel onderwijs als gemeente;
- kennis/expertise;
- (extra) financiële middelen;
- geduld om dit te realiseren.

Ten aanzien van het verduurzamen van het maatschappelijk onderwijsvastgoed is onderscheid te maken in drie soorten gebouwen:

- gebouwen die niet in het IHP zijn opgenomen voor vervangende nieuwbouw of renovatie. De aanpak voor deze gebouwen wordt beschreven in hoofdstuk 6.
- Gebouwen die wel in het IHP zijn opgenomen en op korte termijn (tijdvak 1 en 2) aan de orde zijn. Voor deze gebouwen worden geen grootschalige maatregelen uitgevoerd.
- Gebouwen die in het IHP zijn opgenomen voor de lange termijn (tijdvak 3 en 4). In een periode van 8 tot 16 jaar, zullen bij deze gebouwen wel maatregelen getroffen moeten worden. Ook in relatie tot de ambitie van de gemeente om in 2035 alle gebouwen verduurzaamd te hebben. De aanpak hiervan wordt beschreven in hoofdstuk 6.

Leegstand is een verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Zij ontvangen hun bekostiging op basis van het aantal leerlingen en niet op basis van de grootte van het gebouw. Het handhaven van leegstand sluit niet aan bij de visie en ambitie ten aanzien van duurzaamheid zoals hierboven beschreven. Wel kan onderzocht worden of leegstand vanuit de andere inhoudelijke thema's (doorgaande leer- en ontwikkelingslijn en inclusiever onderwijs) ingezet kan worden.

Gemeente, schoolbesturen en andere (kind)partijen beschouwen het verduurzamen van vastgoed als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Bij vervangende nieuwbouw wordt uitgegaan van de door de gemeente geformuleerde ambitie van een ENG-gebouw. Voor het bestaande vastgoed wordt per gebouw een plan gemaakt om tot een ENG, dan wel BENG-gebouw te komen.

3 Algemene situatiebeschrijving

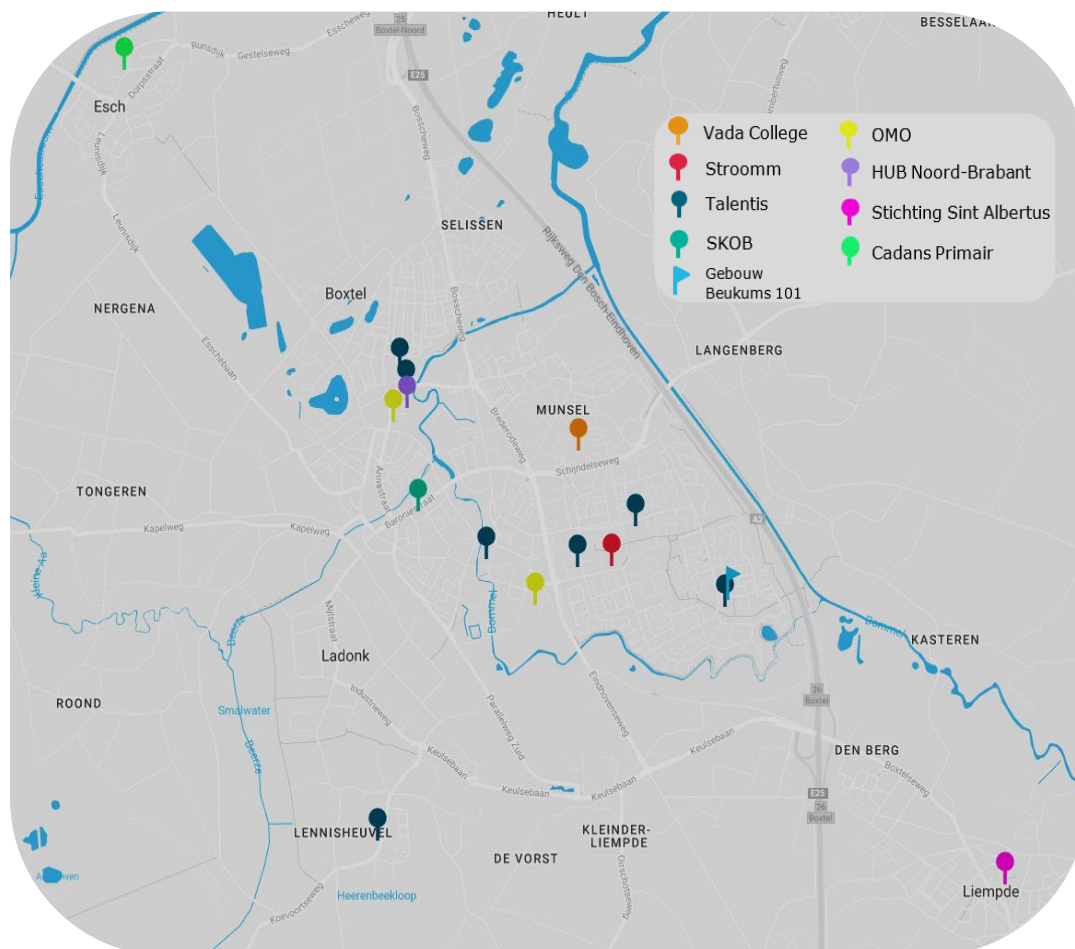
3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de actuele situatie van alle scholen in de gemeente Boxtel. Hierbij wordt informatie gegeven over de ontwikkelingen van het leerlingenaantal in de afgelopen jaren en inzicht gegeven in de leerlingenprognoses (Pronexus, augustus 2022).

In een separate bijlage II van het IHP is van alle schoolgebouwen een gebouwenkaart met gebouwgegevens opgenomen. Daarin staat de meest essentiële informatie per gebouw weergegeven, waaronder ook de verwachte onderhoudskosten en de conditie van het gebouw (indien beschikbaar gesteld door schoolbesturen).

3.2 Algemene situatiebeschrijving

In de gemeente Boxtel zijn elf basisscholen gevestigd. In de dorpen Liempde, Lennisheuvel en Esch staat één school. De overige acht basisscholen zijn gevestigd in de kern van Boxtel. Tevens zijn in de kern van Boxtel twee scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs en drie scholen voor voortgezet onderwijs, op twee locaties. De ene locatie is een school met een havo/vwo-aanbod en de andere locatie is een school met een vmbo en een school met praktijkonderwijs. In totaal zijn acht schoolbesturen verantwoordelijk voor deze scholen. Op onderstaande kaart zijn alle scholen weergegeven:

3.3 Leerlingenontwikkeling basisonderwijs

In onderstaande tabel is de leerlingenontwikkeling van de elf basisscholen in de gemeente Boxtel over de jaren 2017 tot en met 2022 weergegeven, telkens op teldatum 1 oktober. Het leerlingenaantal in de gemeente Boxtel is licht dalend. In de tabel is een lichte stijging te zien, dit wordt veroorzaakt door het feit dat Basisschool Willibrordus in het dorp Esch vanaf 1 januari 2021 tot de gemeente Boxtel behoort. Voorheen hoorde Esch bij de gemeente Haaren.

Leerlingenontwikkeling basisonderwijs gemeente Boxtel										
nr bestuur	naam bestuur	brin	naam school	plaats	2017	2018	2019	2020	2021	2022
40706	Stichting Talentis	04NC	Oecum Jenaplsch Molenw	BOXTEL	191	190	189	191	189	180
40706	Stichting Talentis	04XX	Prinses Amaliaschool	BOXTEL	153	156	145	141	140	141
40706	Stichting Talentis	04XZ	Basissch St Theresia	LENNISHEUVEL	92	87	81	82	79	77
40706	Stichting Talentis	19JG	BS St Petrus	BOXTEL	239	236	226	228	216	215
40706	Stichting Talentis	19KV	BS De Beemden	BOXTEL	204	163	136	138	122	149
40706	Stichting Talentis	19LR	BS De Vorsenpoel	BOXTEL	329	332	333	302	305	286
40706	Stichting Talentis	19MD	BS De Hobbendonken	BOXTEL	190	186	192	199	197	199
40848	Cadans Primair	08QP	BS Willibrordus	ESCH	0	0	0	0	125	131
41633	STROOMM	09QY	Spelelier	BOXTEL	250	247	230	234	231	247
42564	SKOB	03QY	Angelaschool	BOXTEL	483	484	468	439	436	441
73556	Stichting Sint Albertus	06WB	RK Basissch De Oversteek	LTEMPDE	437	425	398	362	334	340
totaal					2.568	2.506	2.398	2.316	2.374	2.406

De opheffingsnorm – de norm waarbij in principe de bekostiging van scholen door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stopt – is voor de gemeente Boxtel vanaf 1 augustus 2023⁷ 88 leerlingen. Basisschool St. Theresia heeft op dit moment minder dan 88 leerlingen en wordt door het schoolbestuur Talentis middels de toepassing van de gemiddelde schoolgrootte⁸ in stand gehouden. De komende jaren is de verwachting dat het leerlingenaantal van de school stijgt tot boven de opheffingsnorm. De bekostiging van deze school wordt daarmee niet bedreigd.

3.4 Leerlingenontwikkeling (voortgezet) speciaal onderwijs

In onderstaande tabel is de leerlingenontwikkeling van de twee scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs in de gemeente Boxtel over de jaren 2017 tot en met 2022 weergegeven, telkens op de teldatum 1 oktober. In de tabel is voor de twee scholen onderscheid gemaakt in speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Het leerlingenaantal op deze scholen is de afgelopen jaren redelijk stabiel te noemen.

Leerlingenontwikkeling (voortgezet) speciaal onderwijs gemeente Boxtel											
nr bestuur	naam bestuur	brin	naam school	plaats	SO/VSO	2017	2018	2019	2020	2021	2022
50143	Stichting Saltho-onderwijs	03XK00	Het Vada College	BOXTEL	So	10	11	10	9	8	15
50143	Stichting Saltho-onderwijs	03XK00	Het Vada College	BOXTEL	Vso	97	90	63	74	73	60
82292	Stichting Hub Noord-Brabant	02SJ01	Hub Noord-Brabant	BOXTEL	So	23	23	27	31	39	43
82292	Stichting Hub Noord-Brabant	02SJ01	Hub Noord-Brabant	BOXTEL	Vso	59	55	45	46	44	45
totaal						189	179	145	160	164	163

3.5 Leerlingenontwikkeling voortgezet onderwijs

In onderstaande tabel is de leerlingenontwikkeling van de scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Boxtel over de jaren 2017 tot en met 2022 weergegeven, telkens op de teldatum 1 oktober.

Leerlingenontwikkeling voortgezet onderwijs gemeente Boxtel										
nr bestuur	naam bestuur	brin	naam school	plaats	2017	2018	2019	2020	2021	2022
41211	Ons Middelbaar Onderwijs	04XU	Baanderherencollege Vmbo	BOXTEL	687	693	800	886	985	964
41211	Ons Middelbaar Onderwijs	26MZ	Bhc Praktijkonderwijs	BOXTEL	168	171	189	159	148	156
41211	Ons Middelbaar Onderwijs	16RB	Jacob-Roelandslyceum	BOXTEL	1.406	1.374	1.323	1.221	1.153	1.102
totaal					2.261	2.238	2.312	2.266	2.286	2.222

⁷ Tot 1 augustus 2023 is de opheffingsnorm voor de gemeente Boxtel 98 leerlingen.

⁸ Artikel 157 van de Wet primair onderwijs

Het Jacob-Roelandslyceum laat een dalende lijn zien in de afgelopen jaren. Het Baanderherencollege voor vmbo laat juist een stijgende lijn zien. Het praktijkonderwijs kent een relatief stabiel leerlingenaantal.

3.6 Leerlingenprognoses

Door Pronexus zijn in augustus 2022 nieuwe leerlingenprognoses opgesteld. Deze prognoses geven inzicht in de verwachte leerlingenontwikkeling tot en met de teldatum 1 oktober 2042. In onderstaande paragrafen is voor verschillende onderwijssoorten de leerlingenontwikkeling voor de komende tien jaar in beeld gebracht. Het leerlingenaantal onder het jaar 2024, is het verwachte leerlingenaantal op de teldatum 1 oktober 2023. In bijlage III zijn de volledige leerlingenprognoses opgenomen tot en met 2042.

3.6.1 Basisonderwijs

Pronexus voorspelt voor het basisonderwijs een groei van 2.374 leerlingen in 2023 tot en met 2.562 in 2033. Door woningbouw in de kern van Boxtel en de dorpen Lennisheuvel en Liempde groeit het aantal kinderen en daarmee ook het aantal leerlingen op de scholen. In de jaren na 2033 groeit het aantal leerlingen nog licht.

Leerlingenprognoses basisonderwijs gemeente Boxtel													
brin	naam school	plaats	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
04NC	Oecum Jenaplsch Molenw	BOXTTEL	189	191	193	196	202	211	216	218	218	219	221
04XX	Prinses Amaliaschool	BOXTTEL	140	150	161	174	189	204	212	213	214	215	218
04XZ	Basissch St Theresia	LENNISHEUVEL	79	73	76	76	79	78	81	83	86	89	89
19JG	BS St Petrus	BOXTTEL	216	213	210	207	209	210	211	213	214	214	215
19KV	BS De Beemden	BOXTTEL	122	124	124	126	130	129	130	131	131	131	132
19LR	BS De Vorsenpoel	BOXTTEL	305	293	276	266	259	260	263	264	265	266	267
19MD	BS De Hobbendonken	BOXTTEL	197	196	191	191	194	194	196	197	198	199	200
08QP	BS Willibrordus	ESCH	125	123	119	117	122	122	122	126	130	127	130
09QY	Spelelier	BOXTTEL	231	233	230	233	238	238	240	242	242	243	244
03QY	Angelaschool	BOXTTEL	436	434	433	431	435	442	445	450	452	453	456
06WB	RK Basissch De Oversteek	LIEMPDE	334	331	330	333	343	348	357	363	377	385	390
totaal			2.374	2.361	2.343	2.350	2.400	2.436	2.473	2.500	2.527	2.541	2.562

3.6.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

Pronexus voorspelt voor het (voortgezet) speciaal onderwijs een stabiel leerlingenaantal. Het leerlingenaantal in het speciaal onderwijs wordt minder beïnvloed door demografische ontwikkelingen. Op dit moment wordt in Boxtel, maar ook in andere gebieden in Nederland, wel een groei gezien in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Deze groei moet goed gemonitord worden in relatie tot de plannen in het IHP.

Leerlingenprognoses (voortgezet) speciaal onderwijs gemeente Boxtel														
brin	naam school	plaats	SO/VSO	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
03XK00	Het Vada College	BOXTTEL	So	8	8	7	7	8	8	8	8	8	8	8
03XK00	Het Vada College	BOXTTEL	Vso	73	72	71	71	69	67	65	64	62	62	61
02SJ01	Hub Noord-Brabant	BOXTTEL	So	39	40	42	44	46	46	47	47	48	48	49
02SJ01	Hub Noord-Brabant	BOXTTEL	Vso	44	45	46	47	48	47	46	46	45	45	45
totaal				164	165	166	169	171	168	166	165	163	163	163

3.6.3 Voortgezet onderwijs

Pronexus voorspelt voor het voortgezet onderwijs een daling van het leerlingenaantal van 2.286 leerlingen in 2023 naar 1.999 leerlingen in 2033. Het effect van woningbouw op de leerlingenontwikkeling in het voortgezet onderwijs volgt pas later.

Leerlingenprognoses voortgezet onderwijs gemeente Boxtel														
brin	naam school	plaats	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	
04XU	Baanderherencollege Vmbo	BOXTEL	985	1.004	999	997	954	936	923	915	907	918	915	
26MZ	Bhc Praktijkonderwijs	BOXTEL	148	147	146	146	143	141	138	136	134	133	133	
16RB	Jacob-Roelandslyceum	BOXTEL	1.153	1.128	1.101	1.081	1.039	1.020	995	979	967	959	951	
totaal			2.286	2.279	2.246	2.224	2.136	2.097	2.056	2.030	2.008	2.010	1.999	

4 Situatiebeschrijving per school

4.1 Basisonderwijs

De elf basisscholen in de gemeente Boxtel zijn in onderstaande tabel beschreven qua m² bvo voor de schoolgebouwen. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen m² onderwijs, kinderopvang en gym/overige (sport, fietsenstalling etc.). Verder is in de tabel zichtbaar hoeveel leerlingen in 2022 onderwijs volgden op de school, hoeveel behoefte aan m² de school had (norm) in 2022. Beide aantallen zijn ook voor 2033 weergegeven. In de laatste kolom is het verschil tussen het aantal m² onderwijs per gebouw en de behoefte aan m² onderwijs voor 2033 weergegeven.

					m2 bvo				2022		2033		vergelijking huidig onderwijs - norm 2033	
Locatie	Brin	Plaats	Bestuur	bouw jaar	onderwijs	opvang	gym/ overig	totaal m2 bvo	aantal leerlingen 2022	norm m2 bvo 2022	prognoses leerlingen 2033	norm m2 bvo 2033	tekort/overschot m2 bvo	percentage tekort/ overschot
Oecum Jenaplsch Molenw	04NC	BOXTEL	Stichting Talents	1961	1.528	165	-	1.693	180	1105	221	1312	216	14%
Prinses Amaliaschool	04XX	BOXTEL	Stichting Talents	2008	1.600	884	-	2.484	141	909	218	1297	303	19%
Basissch St Theresia	04XZ	LENNISHE	Stichting Talents	1930	977	196	-	1.173	77	587	89	648	329	34%
BS St Petrus	19JG	BOXTEL	Stichting Talents	1910	1.296	66	-	1.362	215	1281	215	1281	15	1%
BS De Beemden	19KV	BOXTEL	Stichting Talents	1975	1.172	81	-	1.253	149	949	132	864	308	26%
BS De Vorsenpoel	19LR	BOXTEL	Stichting Talents	1974	2.066	303	-	2.369	286	1639	267	1543	523	25%
BS De Hobbendonken	19MD	BOXTEL	Stichting Talents	1971	1.491	-	-	1.491	199	1201	200	1206	285	19%
BS Willibrordus	08QP	ESCH	Cadans Primair	2023	-	-	-	-	131	859	130	854	-	-
Speleliër	09QY	BOXTEL	STROOMM	1979	2.003	-	-	2.003	247	1442	244	1427	576	29%
Angelaschool	03QY	BOXTEL	SKOB	1908	3.020	-	-	3.020	441	2418	456	2494	526	17%
RK Basissch De Oversteek	06WB	LIEMPDE	Stichting Sint Albertus	2007	2.763	338	394	3.495	340	1910	390	2.162	602	22%
Gebouw locaite de Beukums 101	geen brin	BOXTEL	Gemeente Boxtel	2012	1.124	183	-	1.307					-	-
					17.916	2.033	394	21.650	2.406	14.302	2.562	15.087	3.683	21%

De gemeente Boxtel en de schoolbesturen staan gezamenlijk voor het samenwerken aan een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn. Dit betekent een nauwe samenwerking tussen de verschillende onderwijssectoren, maar ook samenwerking tussen onderwijs en andere kindpartijen. Bij de meeste scholen is er sprake van samenwerking met een organisatie voor kinderopvang. In veel gevallen heeft deze organisatie haar activiteiten ook ondergebracht in het schoolgebouw. Volgens onderwijswetgeving kan bij de groei van de school de kinderopvang verdreven worden uit het schoolgebouw. Vanuit de gewenste doorgaande leer- en ontwikkelingslijn gaat de gemeente Boxtel bij groei van de scholen, ruimten die door de kinderopvang gebruikt worden, niet vorderen. Op basis van deze visie is gerekend met de onderwijscapaciteit minus de ruimten die gehuurd worden door de kinderopvang. Ook met de kinderopvang in de gebouwen is er nergens een uitbreidingsbehoefte nu en in de toekomst (op basis van prognoses).

4.1.1 Liempde

In Liempde staat één basisschool, Basisschool De Oversteek. Basisschool De Oversteek valt onder het bevoegd gezag van Stichting Sint Albertus. Op 1 oktober 2022 had de school 340 leerlingen. Het gebouw van Basisschool De Oversteek is in 2007 gebouwd, het betreft een speelleercentrum waar de school samenwerkt met kinderopvang partner Kinderopvang en -ontwikkeling Humankind.

Het totale gebouw betreft 3.495 m², waarvan 2.763 m² voor onderwijs, Humankind gebruikt 288 m² voor kinderopvang. Verder is nog 50 m² BSO ruimte extra in gebruik en 343 m² gymzaal. Als laatst is een satellietpunt met wijkfunctie vanuit de bibliotheek in het gebouw aanwezig van 51 m². In 2033 zal in het gebouw ongeveer 600 m² formele leegstand zijn. Het gebouw is in goede staat.

4.1.2 Lennisheuvel

In Lennisheuvel staat één basisschool, Basisschool St. Theresiaschool. Deze school valt onder het bevoegd gezag van Stichting Talentis. Op 1 oktober 2022 had de school 77 leerlingen. Dit is minder dan de opheffingsnorm die voor de gemeente Boxtel 88 leerlingen is. De komende jaren stijgt het leerlingenaantal van de school weer tot boven de opheffingsnorm. De school wordt door het schoolbestuur in stand gehouden middels toepassing van de gemiddelde schoolgrootte⁹. Het gebouw van Basisschool St. Theresia is van 1930, de laatste verbouwing is in 2006 geweest, toen is er een stuk nieuwbouw aan het gebouw toegevoegd. In 2022 heeft er een interne aanpassing plaatsgevonden ten behoeve van de kinderopvang. Het gebouw van de school is verouderd, maar in redelijk goede staat. Op dit moment voert het schoolbestuur aan de binnenzijde van het gebouw een renovatie uit. Hiermee wordt het schoolgebouw functioneel meer up to date gemaakt.

Het totale gebouw betreft 1.173 m², waarvan 936 m² voor onderwijs, Kinderopvang Kindertuin gebruikt 196 m² voor kinderopvang. In 2033 zal in het gebouw 329 m² formele leegstand zijn.

4.1.3 Esch

In Esch staat één basisschool, Basisschool Willibrordus. Deze school valt onder het bevoegd gezag van Cadans Primair. Tot 1 januari 2021 hoorde het dorp Esch bij de gemeente Haaren. Door een gemeentelijke herindeling hoort het dorp Esch vanaf 2021 bij de gemeente Boxtel. Na diverse onderzoeken heeft de gemeente Boxtel op 14 maart 2023 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om de vervangende nieuwbouw van de school (inclusief kinderopvang, bibliotheek en gymzaal) voor te bereiden. De verwachting is dat het gebouw in de tweede helft van 2025 in gebruik genomen kan worden. De school wordt gebouwd voor 160 leerlingen.

4.1.4 Boxtel

In de kern van Boxtel zijn acht scholen voor basisonderwijs. De kern van Boxtel kan opgedeeld worden in vier kwadranten, Noordwest, Zuidwest, Noordoost en Zuidoost. Deze kwadranten worden gescheiden door de volgende wegen: Schijndelseweg/Baroniestraat en Bosscheweg/Brederoweg/Eindhovenseweg. In het kwadrant Noordoost staan geen basisscholen.

Hieronder beschrijven we per kwadrant de scholen en wordt een beschrijving gegeven van een leegstaand schoolgebouw in kwadrant Zuidoost.

Noordwest

In dit kwadrant zijn twee basisscholen gevestigd. De Jenaplanschool Molenwijk en de Prinses Amaliaschool. Beide scholen vallen onder het bevoegd gezag van Stichting Talentis. Op 1 oktober 2022 had de Jenaplanschool Molenwijk 180 leerlingen. Het gebouw van Jenaplanschool Molenwijk is van 1961, en Humankind is de opvangpartner die in de school is gehuisvest.

Het totale gebouw betreft 1.693 m², waarvan 1.528 m² voor onderwijs, Kinderopvang en -ontwikkeling Humankind gebruikt 165 m² voor kinderopvang. In 2033 zal in het gebouw 216 m² formele leegstand zijn. Het gebouw is in redelijke staat.

⁹ Artikel 157 Wet primair onderwijs

De tweede school is de Prinses Amaliaschool. Op 1 oktober 2022 telde de school 141 leerlingen. Het gebouw van de Prinses Amaliaschool is van 2008, Kinderopvang Kindertuin is de partner voor de kinderopvang. De Prinses Amaliaschool is gevestigd in Wijkvoorzieningscentrum (WVC) Selissenwal. In dit gebouw zijn ook kinderopvang en een dorpshuis gevestigd.

Het totale gebouw betreft 2.484 m², waarvan 1.600 m² voor onderwijs, Kinderopvang Kindertuin gebruikt 488 m² voor kinderopvang en 396 m² wordt in beslag genomen door de gymzaal. Aankomende jaren groeit het leerlingenaantal volgens de prognoses op de Prinses Amaliaschool, doordat in het kwadrant Noordoost nieuwbouwwoningen komen. 2033 zal volgens de prognoses het piekjaar zijn voor de Prinses Amaliaschool, waardoor in het gebouw 303 m² formele leegstand zal zijn. Het gebouw is in goede staat.

In het kwadrant Noordwest is een formele leegstand van iets meer dan 500 m² op basis van de bepalingen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs verwacht in 2033.

De gemeente Boxtel heeft via de 'praatprent Noordwesthoek Boxtel' (het gebied tussen de spoorlijnen en Esch) de woningbouwpotentie in kaart gebracht. Een bouwvolume van 1.700 tot circa 1.800 woningen is denkbaar, rekening houdend met alle andere belangen in het gebied. In de jaren 2023 en 2024 wordt deze praatprent uitgewerkt tot een gefaseerd omgevingsprogramma woningbouw. Het betreft dan een uitwerking van de omgevingsvisie. We verwachten dat daarna binnen enkele jaren gestart kan worden met de uitvoering van de eerste fase met een woningbouwprogramma van circa 400-500 woningen. Bij de actualisatie van het IHP over vier jaar zijn deze plannen concreet uitgewerkt en kan deze ontwikkeling meegenomen worden in de leerlingprognoses. Bij projecten die in de tussentijd middels een haalbaarheidsonderzoek worden uitgewerkt, kan de meest actuele stand van zaken betrokken worden.

Zuidwest

In dit kwadrant zijn twee basisscholen gevestigd. De Angelaschool en Basisschool St. Petrus. Op 1 oktober 2022 had De Angelaschool 441 leerlingen. Het gebouw van De Angelaschool is van 1908 en heeft de afgelopen 115 jaar verschillende renovaties meegemaakt. In 2019 is het gebouw door het schoolbestuur verduurzaamd door onder andere 244 zonnepanelen te plaatsen. Kinderopvang Kindertuin heeft peuteropvang en BSO in het gebouw van De Angelaschool gevestigd.

Het totale gebouw betreft 3.020 m², waarvan 2.484 m² voor onderwijs, Kinderopvang Kindertuin gebruikt 176 m² voor kinderopvang. Het gebouw heeft verder een gymzaal van 306 m² en een fietsenstalling van 80 m² die beide niet worden meegerekend in het aantal onderwijs m². De aankomende jaren groeit de school nog in leerlingenaantal waardoor er in 2033 een klein tekort zal zijn van 36 m². Volgens de bepalingen van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs is er geen sprake van recht op uitbreiding bij een dergelijk klein verschil tussen capaciteit en behoefte. Het gebouw is in goede staat.

De tweede school is de Basisschool St.-Petrus. Op 1 oktober 2022 had de school 215 leerlingen. Het gebouw van de Basisschool St.-Petrus is van 1910 en Kindertuin is de kinderopvangpartner die in de school is gehuisvest. Het gebouw van de Basisschool St.-Petrus is in redelijke staat.

Het totale gebouw betreft 1.362 m², waarvan 1.296 m² voor onderwijs, Kinderopvang Kindertuin gebruikt 66 m² voor kinderopvang. In 2033 zijn ruimtebehoefte en capaciteit volgens de bepalingen van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs met elkaar in balans.

In het kwadrant Zuidwest zijn de ruimtebehoefte en capaciteit volgens de bepalingen van de Voorzieningen huisvesting onderwijs nu en in de toekomst met elkaar in balans.

Zuidoost

In dit kwadrant zijn vier basisscholen gevestigd, Basisschool De Beemden, Basisschool De Vorsenpoel, Basisschool De Hobbendonken en Basisschool Spelelier. Daarnaast is in deze wijk nog een schoolgebouw beschikbaar, dit is het pand aan De Beukums 101. Dit gebouw is met het beëindigen van SBO De Maremak conform de wet in eigendom teruggevallen aan de gemeente Boxtel. Dit is formeel nog niet geregeld middels een akte conform artikel 110 Wet primair onderwijs. De gemeente is in gesprek met diverse partijen over het gebruik van dit gebouw. Het gebouw wordt nu gebruikt door de taalklassen (Wereldschool Taalrijk). De leerlingen van Wereldschool Taalrijk vallen onder het Brinnummer van Basisschool De Beemden.

Op 1 oktober 2022 had Basisschool De Beemden 149 leerlingen. Het gebouw van Basisschool De Beemden is van bouwjaar 1975, Kinderopvang Kindertuin is in het gebouw gehuisvest als kinderopvangpartner. De toename van het aantal leerlingen in 2022 is toe te schrijven aan het aantal leerlingen dat in de taalklassen deelneemt, die zogezegd vallen onder het Brin-nummer van Basisschool De Beemden. Het totale gebouw betreft 1.253 m², waarvan 1.172 m² voor onderwijs, Kinderopvang Kindertuin gebruikt 81 m² voor kinderopvang. Volgens de prognoses heeft de school in 2033 weer een lichte daling van het aantal leerlingen ten opzichte van het huidige aantal leerlingen en zal in het gebouw sprake zijn van 308 m² formele leegstand.

De tweede school is Basisschool De Vorsenpoel. Op 1 oktober 2022 had deze school 286 leerlingen. Het gebouw van Basisschool De Vorsenpoel is van 1974, Kinderopvang Kindertuin is de partner voor kinderopvang en is gehuisvest in het gebouw en in een losstaand gebouwtje op het terrein, genaamd 't Poeltje. Onderdeel van Basisschool De Vorsenpoel zijn de TOP-groepen. De TOP-groepen zijn voor kinderen met een aanvullend arrangement. Deze kinderen vallen onder het Brinnummer van Basisschool De Vorsenpoel. Het totale gebouw betreft 2.369 m², waarvan 2.066 m² voor onderwijs, Kinderopvang Kindertuin gebruikt 303 m² voor kinderopvang. In 2033 zal in het gebouw 523 m² formele leegstand zijn.

De derde school is Basisschool De Hobbendonken. Op 1 oktober 2022 had deze school 199 leerlingen. Het gebouw van Basisschool De Hobbendonken is van 1971, Kinderopvang Kindertuin is de partner voor buitenschoolse opvang. Zij zijn volgtijdelijk medegebruiker van de onderwijsruimten van Basisschool De Hobbendonken. Het totale gebouw betreft 1.491 m², die allemaal beschikbaar zijn voor onderwijs, aangezien hier geen kinderopvang gehuisvest is. In 2033 zal in het gebouw 285 m² formele leegstand zijn.

De vierde school is Basisschool De Spelelier. Op 1 oktober 2022 had de school 247 leerlingen. Basisschool De Spelelier is gevestigd in een multifunctioneel gebouw, genaamd De Wilgenbroek. Naast de school zijn hier onder andere ook twee kinderopvangorganisaties in gevestigd. Kinderopvang Kindertuin voor kinderopvang en peuteropvang en Kinderopvang en -ontwikkeling Humankind voor de buitenschoolse

opvang. Daarnaast zijn er nog meerdere andere huurders (waaronder het Jacob-Roelandslyceum). Het gebouw is van 1979 en in eigendom van de gemeente Boxtel. Het onderwijsdeel van het gebouw betreft 2.003 m². In 2033 zal in het gebouw 576 m² formele leegstand zijn in het gebouwdeel dat voor onderwijs bestemd is.

In het kwadrant Zuidoost is een formele leegstand van iets minder dan 1.700 m² op basis van de bepalingen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs in 2033.

Het gebouw van Basisschool De Hobbendonken is in slechte staat. De overige drie gebouwen die gebruikt worden door een basisschool zijn allemaal van de jaren '70 en in redelijke staat. Het gebouw op de locatie De Beukums 101 is van 2012 en in goede staat.

4.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

In Boxtel zijn twee scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs gevestigd. Beide scholen hebben zowel een aanbod voor speciaal onderwijs als voor voortgezet speciaal onderwijs.

4.2.1 Vada College

Het Vada College											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
ruimtebehoefte	1.331	1.319	1.298	1.298	1.282	1.258	1.233	1.221	1.197	1.197	1.185
capaciteit	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140	2.140
verschil	809	821	842	842	858	882	907	919	943	943	955

Het Vada College is een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek, gecombineerd met een licht verstandelijke beperking (LVB), met een ondergrens van IQ 50. Op 1 oktober 2022 had de school vijftien leerlingen in het speciaal onderwijs en 60 leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs. Het gebouw van het Vada College is van 2019 en in goede staat.

Het totale gebouw betreft 2.140 m², die allemaal beschikbaar zijn voor onderwijs, aangezien hier geen andere partners zijn gevestigd. In 2033 is er sprake van een formele leegstand van 900 m² in het gebouw.

4.2.2 Hub Boxtel

Hub Noord-Brabant											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
ruimtebehoefte	926	880	901	931	961	990	978	975	975	971	971
capaciteit	932	932	932	932	932	932	932	932	932	932	932
verschil	6	52	31	1	-29	-58	-46	-43	-43	-39	-39

Hub Boxtel is een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor leerlingen met leer- en/of gedragsproblemen. Op 1 oktober 2022 had de school 43 leerlingen in het speciaal onderwijs en 45 leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs. Het gebouw van Hub Boxtel is van 1990, op het terrein staan momenteel noodgebouwen, omdat de school m² tekort heeft op basis van de bepalingen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Het totale gebouw betreft 932 m², alle vierkante meters worden ingezet voor onderwijs. De locatie van Hub Boxtel is een nevenvestiging en krijgt daarom formeel geen vaste voet in de ruimtebehoefte-bepaling toegekend. Het gebouw van Hub is te klein en functioneel niet geschikt voor de doelgroep. Doordat Hub Boxtel functioneert als zelfstandige school en op

afstand van de hoofdlocatie is gelegen is een vaste voet noodzakelijk voor bijvoorbeeld ondersteunende functies zoals directie, maar ook zorgverleners en dergelijke.

4.3 Voortgezet onderwijs

In de kern van Boxtel zijn drie scholen voor voortgezet onderwijs gevestigd. Dat zijn het Jacob-Roelandslyceum voor havo/vwo, het Baanderherencollege voor vmbo en het

Locatie	Brin	Plaats	Bestuur	bouw jaar	m2 bvo				2022		2033		vergelijking huidig onderwijs - norm 2033	
					onderwijs	opvang	gym/ sport	totaal m2 bvo	aantal leerlingen 2022	norm m2 bvo 2022	prognoses leerlingen 2033	norm m2 bvo 2033	tekort/overschot m2 bvo	percentage tekort/ overschot
Baanderherencollege Vmbo	04XU	BOXTEL	Ons Middelbaar Onderwijs	1964	8.519	-	-	8.519	964	9.053	915	8.675	-2.075	-24%
Bhc Praktijkonderwijs	26MZ	BOXTEL	Ons Middelbaar Onderwijs	1953	8.600	-	1.113	9.713	156	2.173	133	1.919	1.951	23%
Jacob-Roelandslyceum	16RB	BOXTEL	Ons Middelbaar Onderwijs	1953	20.191	-	1.113	21.304	1.102	6.954	951	6.649	792	4%

Baanderherencollege voor praktijkonderwijs. De twee laatste scholen zijn gezamenlijk gehuisvest.

4.3.1 Jacob-Roelandslyceum

Op 1 oktober 2022 had het Jacob-Roelandslyceum 1.102 leerlingen. Het gebouw van de school is van 1953. In het gebouw is sprake van oplopende formele leegstand. In 2033 zal er sprake zijn van een formele leegstand van bijna 2.000 m² bvo op basis van de bepalingen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Het gebouw van het Jacob-Roelandslyceum is verouderd

4.3.2 Baanderherencollege vmbo en praktijkonderwijs

Op 1 oktober 2022 had het Baanderherencollege 964 en 156 leerlingen, voor respectievelijk vmbo en praktijkonderwijs. Het vmbo en het praktijkonderwijs zijn gezamenlijk gehuisvest. Er is sprake van ruimtetekort. Op dit moment is het tekort 2.400 m² en in 2033 zal het om 2.000 m² gaan. Op dit moment wordt een deel van het tekort opgelost middels de inzet van noodlokalen. Ook met het gebruik van deze extra ruimten is er nog sprake van een ruimtetekort. Het ruimtetekort betreft voornamelijk praktijkruimten. Door wijzigingen in het onderwijs is de behoefte aan praktijklokalen in alle onderwijsrichtingen, inclusief VMB-tl groot. Dit ruimtetekort kan dan ook niet opgelost worden door gebruik maken van de leegstand in het gebouw van het Jacob-Roelandslyceum. De school is tevens verantwoordelijk voor het onderwijs aan nieuwkomers in de VO-leeftijd. Dit onderwijs is gehuisvest in het gebouw 'De Wilgenbroek', in het Learning Lab, dat voorheen in gebruik was door het Jacob-Roelandslyceum. Daarnaast is het gebouw van het Baanderherencollege verouderd.

5 Vraagstukken en scenario's

In dit hoofdstuk wordt per dorp, sector of wijk in beeld gebracht welke vraagstukken er zijn ten aanzien van onderwijshuisvesting, gekoppeld aan de inhoudelijke visie en ambitie zoals geformuleerd in hoofdstuk 2. Tevens wordt aangegeven welke maatregelen nodig zijn om ervoor te zorgen dat de inhoudelijke ambities bereikt kunnen worden. Verduurzaming van het bestaande vastgoed wordt in het volgende hoofdstuk beschreven.

5.1 Basisonderwijs

5.1.1 Liempde

Basisschool De Oversteek

Het gebouw van Basisschool De Oversteek is vijftien jaar oud en voldoet functioneel en technisch. Binnen de looptijd van het IHP is er geen renovatie of vervangende nieuwbouw noodzakelijk.

Basisschool De Oversteek is passend gehuisvest. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen noodzakelijk. Het schoolgebouw wordt in stand gehouden door het schoolbestuur.

5.1.2 Lennisheuvel

Basisschool St. Theresia

Het gebouw is van 1930 en daarmee ruim 90 jaar oud. In 2006 is de laatste verbouwing geweest, waarbij een stuk nieuwbouw aan het gebouw is toegevoegd. Daarnaast heeft er in 2022 een interne aanpassing plaatsgevonden ten behoeve van de kinderopvang. Op dit moment investeert het schoolbestuur in een interne aanpassing van het gebouw. Een investering in deze school voor renovatie dan wel vervangende nieuwbouw wordt gekoppeld aan de toekomstbestendigheid van de voorziening. Op dit moment heeft de school minder leerlingen dan de opheffingsnorm en wordt de school in stand gehouden door het schoolbestuur. De prognoses laten een beperkte groei zien in de ontwikkeling in het leerlingenaantal door de woningbouw in Lennisheuvel. Het leerlingenaantal van de school groeit weer tot boven de opheffingsnorm. Het advies is de leerlingenontwikkeling te monitoren en op de middellange termijn een besluit te nemen of een investering in dit gebouw duurzaam en toekomstbestendig is. De gemeente en het schoolbestuur willen de school graag behouden, ook vanuit de leefbaarheid van het dorp geredeneerd.

De Basisschool St. Theresia vraagt op lange termijn een investering middels renovatie of vervangende nieuwbouw. Het schoolgebouw wordt in stand gehouden door het schoolbestuur.

5.1.3 Esch

Basisschool Willibrordus

Voor deze school is besloten tot vervangende nieuwbouw. Na de realisatie van de vervangende nieuwbouw is de school passend gehuisvest. De verwachting is dat de nieuwbouw in de tweede helft van 2025 in gebruik genomen kan worden. Het krediet voor de nieuwbouw is reeds verleend.

Basisschool Willibrordus is na de vervangende nieuwbouw passend gehuisvest. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen noodzakelijk. Het nieuwe schoolgebouw wordt door het schoolbestuur in stand gehouden.

5.1.4 Boxtel

De scenario's worden per kwadrant besproken en zullen worden uitgevoerd conform de planning in het volgende hoofdstuk.

Noordwest

Prinses Amaliaschool en Jenaplanschool Molenwijk

Bij Jenaplanschool Molenwijk is op middellange/ lange termijn sprake van een huisvestingsvraagstuk. Stichting Talentis, bevoegd gezag van beide basisscholen in dit kwadrant, wil in het scenario onderzoek de mogelijke samenvoeging van beide scholen in het kwadrant onderzoeken. De volgende scenario's kunnen daarbij onderzocht worden:

- renovatie (en uitbreiding) van het gebouw van Jenaplanschool Molenwijk;
- vervangende nieuwbouw Jenaplanschool Molenwijk'.

Het ligt niet voor de hand om voor de eventuele huisvesting van beide scholen gebruik te maken van het gebouw van de Prinses Amaliaschool. Het gebouw waarin de Prinses Amaliaschool is gevestigd is nog niet oud, maar voldoet volgens het schoolbestuur niet aan de hedendaagse eisen voor onderwijs. Bij onderzoek van de bovenstaande scenario's wordt de inzet van dit gebouw voor een andere functie meegenomen. In deze wijk zijn verder het huidige gebouw van Hub Boxtel en het Baanderherencollege gelegen. De toekomstplannen voor deze gebouwen kunnen van invloed zijn op de ontwikkelingen voor de Prinses Amaliaschool en de Jenaplanschool Molenwijk.

De Jenaplanschool Molenwijk vraagt op middellange/ lange termijn een investering middels renovatie of vervangende nieuwbouw. In een onderzoek worden verschillende mogelijkheden onderzocht, waarbij ook samenvoeging van beide scholen in dit kwadrant meegenomen wordt.

Zuidwest

Angelaschool en St.-Petrusschool

Beide scholen in het kwadrant Zuidwest zijn van het begin van de twintigste eeuw, maar nog in behoorlijke goede staat. Voor dit kwadrant zijn drie scenario's mogelijk, waarbij de leeftijd van de gebouwen wordt meegewogen:

- Het gebouw van De Angelaschool wordt in stand gehouden. Het gebouw is van het jaar 1908, is de afgelopen jaren goed onderhouden en functioneel passend, waardoor tijdens de looptijd van het IHP geen majeure maatregelen nodig zijn.
- Het gebouw van de St.-Petrusschool is van het jaar 1908 en krijgt in de looptijd van het IHP renovatie of vervangende nieuwbouw. Een alternatief is om de herhuisvesting van de school te betrekken bij de mogelijk toekomstige ontwikkelingen van de bibliotheek.
- Gezamenlijke huisvesting van de St.-Petrusschool en Angelaschool op een nader te bepalen locatie in het kwadrant.

De Angelaschool is passend gehuisvest en binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen noodzakelijk. De St. Petrusschool is net als de Angelaschool van het begin van de twintigste eeuw, maar ook nog in behoorlijk goede staat. Hier zijn binnen de looptijd van het IHP wel maatregelen nodig. Er worden meerdere scenario's onderzocht voor alleen de St.-Petrusschool en eventueel samen met de Angelaschool.

Noordoost

Momenteel zijn hier geen basisscholen gehuisvest

Voor een goede spreiding van basisonderwijs over de kern van Boxtel is de nadrukkelijke wens van alle schoolbesturen tot het verhuizen/verplaatsen van Basisschool De

Hobbendonken (Zuidoost) naar kwadrant Noordoost en dan specifiek naar de wijk Heem van Selis. Hier zijn de afgelopen jaren – en worden de komende jaren – nieuwbouwhuizen gebouwd, zodat alle kinderen in Boxtel thuisnabij onderwijs kunnen volgen. Inmiddels is duidelijk geworden dat een verhuizing/verplaatsing van de school in de directe nabijheid van Heem van Selis geen reële mogelijkheid is. Wel zijn er mogelijk alternatieve locaties in dit kwadrant, dicht bij de Schijndelseweg. Onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek op korte termijn is het effect van het verplaatsen van de Hobbendonken op een locatie tussen de Dommel en de Schijndelseweg op de spreiding van leerlingen over de kwadranten en het effect van de verplaatsing van de Hobbendonken op de andere scholen in het kwadrant Zuidoost.

Op korte termijn wordt een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de Hobbendonken te verplaatsen van het kwadrant Zuidoost naar een locatie tussen de Schijndelseweg en de Dommel in kwadrant Noordoost. Hierbij wordt ook het effect van de verplaatsing op de andere scholen in Boxtel meegenomen en wordt richting bepaald voor de scenario's voor de andere scholen in kwadrant Zuidoost (zie ook hieronder).

Zuidoost

Basisschool De Hobbendonken, Basisschool De Vorsenpoel, Basisschool De Beemden en Basisschool Spelelier

Alle scholen in kwadrant Zuidoost zijn gebouwd in de jaren '70 van de vorige eeuw ('71, '74, '75 en '79) en aan vervanging toe. De hoogste prioriteit is er voor Basisschool De Hobbendonken. Voor deze school zijn er twee mogelijkheden:

- vervangende nieuwbouw op de huidige locatie;
- vervangende nieuwbouw op een locatie in kwadrant Noordoost, tussen de Dommel en de Schijndelseweg.

Bij verhuizen van Basisschool De Hobbendonken naar een locatie tussen De Dommel en De Schijndelseweg (Noordoost) zijn voor de overige scholen de volgende scenario's denkbaar:

- Instand houden van de drie scholen en deze opnemen in het IHP voor renovatie of vervangende nieuwbouw. Hiermee blijft de balans tussen vraag en aanbod onveranderd.
- Vervangende nieuwbouw of renovatie van Basisschool De Spelelier en op lange termijn ruimtelijke samenvoeging van Basisschool De Beemden en Basisschool De Vorsenpoel op een nader te bepalen locatie. Met dit scenario wordt de balans tussen vraag en aanbod in de wijk verbeterd.

Wanneer Basisschool De Hobbendonken niet verplaatst kan worden naar Noordoost, wordt opnieuw naar de spreiding tussen vraag en aanbod gekeken in dit kwadrant. Voor alle vier de scholen is sprake van een huisvestingsvraagstuk. In een haalbaarheidsonderzoek worden de kansen en mogelijkheden onderzocht om te komen tot een optimalisatie van vraag en aanbod in het kwadrant. Hierbij wordt vervangende nieuwbouw voor alle vier de scholen onderzocht en de mogelijk naar ruimtelijke samenvoeging van 2 of meer scholen, waarbij de locatie van de scholen onderdeel is van het onderzoek. Hierbij liggen combinaties binnen de scholen van schoolbestuur Talentis voor de hand.

De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek voor het verplaatsen van Hobbendonken heeft consequenties voor de overige scenario's in het kwadrant. Door middel van het haalbaarheidsonderzoek worden de kansen voor het optimaliseren van vraag en aanbod in het kwadrant in beeld gebracht. In het derde en vierde tijdvak zal

de uitvoering van de projecten een plek krijgen in het IHP. Alle scholen worden opgenomen in het IHP. Op het moment dat een schol aan de beurt is, wordt het haalbaarheidsonderzoek geactualiseerd waar nodig.

5.2 (Voortgezet) speciaal onderwijs

5.2.1 Vada College

Het gebouw van het Vada College is drie jaar oud en voldoet functioneel en technisch. Binnen de looptijd van het IHP zijn er geen huisvestingsvragen. Aandachtspunt voor het schoolbestuur is de leegstand in het gebouw.

Het Vada College is passend gehuisvest. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen noodzakelijk.

5.2.2 Hub Boxtel

De huisvesting van de Hub Boxtel is een urgente situatie. Het gebouw is te klein en voldoet niet. De afgelopen jaren werd gebruik gemaakt van noodlokalen op het terrein van de school. De vergunning van deze lokalen is verlopen. De afgelopen tijd zijn diverse onderzoeken uitgevoerd om te komen tot een permanente oplossing voor deze school. Die is tot op heden niet gevonden. Gemeente en schoolbestuur zetten daarom vooralsnog in voor een tijdelijke oplossing op of in de buurt van de huidige locatie. Een permanente oplossing voor Hub Boxtel zou nabij het Vada College kunnen zijn. Dit moet nader onderzocht worden. Bij de uitwerking van een oplossing voor de lange termijn moet ook de discrepantie tussen wet- en regelgeving rondom het niet toekennen van een vaste voet voor een nevenvestiging en het in de praktijk functioneren als zelfstandige school. De daadwerkelijke ruimtebehoefte van de school wordt onderzocht bij de uitwerking van een oplossing voor de lange termijn. Dit kan het toekennen van de volledige vaste voet betekenen dan wel het toekennen van een deel van de vaste voet.

Hub Boxtel heeft een urgent huisvestingsprobleem dat op korte termijn opgelost moet worden. Daarom wordt onderscheid gemaakt tussen een tijdelijke oplossing op of in de buurt van de huidige locatie en een permanente oplossing op de huidige locatie dan wel elders in Boxtel, al dan niet in combinatie met andere vormen van onderwijs. De korte termijnoplossing is geen onderdeel van het IHP maar wordt door gemeente en schoolbestuur opgepakt.

5.3 Voortgezet onderwijs

5.3.1 Jacob-Roelandslyceum en Baanderherencollege vmbo en praktijkonderwijs

Beide schoolgebouwen zijn verouderd ('53 en '64). Het schoolbestuur ziet hiervoor een aantal scenario's. Vanwege de omvang van deze projecten en de verwachte doorlooptijd is het van belang om op korte termijn een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de volgende drie scenario's:

- renovatie van de huidige gebouwen;
- vervangende nieuwbouw voor de huidige gebouwen;
- campus met twee gebouwen voor de drie scholen¹⁰.

¹⁰ Baanderherencollege VMBO en praktijkonderwijs zijn formeel twee scholen, maar fungeren als één school

Uiteraard kan de uitkomst ook zijn dat voor één gebouw gekozen wordt voor renovatie en voor het andere gebouw voor vervangende nieuwbouw. Naast deze vraagstukken is er sprake van een ruimtetekort bij het Baanderherencollege, voornamelijk ten aanzien van de praktijkruimten.

Het Jacob-Roelandslyceum en het Baanderherencollege vmbo en praktijkonderwijs hebben beiden een huisvestingsvraagstuk. Om het omvangrijke project goed in tijd weg te kunnen zetten, is het wenselijk op korte termijn een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de drie genoemde scenario's. Ten aanzien van het ruimtegebrek van het Baanderherencollege gaan de gemeente en het schoolbestuur los van het IHP in overleg voor een tijdelijke oplossing.

6 Verduurzaming bestaand vastgoed

In paragraaf 2.4 is beschreven welke ambitie de gemeente Boxtel en de schoolbesturen hebben bij het thema duurzaamheid. In die paragraaf is beschreven welke ambities naar gestreefd worden bij vervangende nieuwbouw of renovatie van schoolgebouwen. De gemeente en de schoolbesturen hebben daarnaast een gezamenlijke ambitie als het gaat om het verduurzamen van het bestaande vastgoed. Dat wil zeggen schoolgebouwen die niet opgenomen zijn binnen de eerste twee tijdvakken van onderhavig IHP.

Maatregelen met een korte terugverdientijd en een beperkte investering (gekoppeld aan onderhoud) worden door de schoolbesturen doorgevoerd voor de bestaande schoolgebouwen die niet opgenomen zijn in het IHP, dan wel in tijdvak 3 of 4 pas aan de beurt zijn. Voor maatregelen die een grotere investering vragen, wordt de levensduur van het gebouw meegewogen. Voor gebouwen die in het IHP zijn opgenomen voor vervangende nieuwbouw of renovatie binnen de eerste twee tijdvakken worden geen majeure maatregelen doorgevoerd. Majeure investeringen worden vooral gedaan voor gebouwen die voor minimaal twintig jaar in stand gehouden worden. Daarnaast kan het noodzakelijk en wenselijk zijn om voor de gebouwen die in tijdvak 3 en 4 aan de orde zijn, maatregelen te treffen. Voor deze gebouwen wordt nadrukkelijk gekeken naar de noodzaak van de maatregel en de resterende levensduur van het gebouw.

Gemeente en schoolbesturen zijn zich ervan bewust dat de ambities zoals die verwoord zijn in paragraaf 2.4 wellicht niet voor alle gebouwen realistisch zijn. Ook de financiering van majeure maatregelen is een probleem. Zowel gemeente als schoolbesturen hebben onvoldoende middelen om deze maatregelen door te voeren. Een bijdrage vanuit het rijk is nodig. Hier is door de VNG en de sectorraden aandacht voor gevraagd. Dit heeft nog niet tot het beschikbaar stellen van extra middelen geleid.

Veel schoolgebouwen in de gemeente Boxtel zijn opgenomen in het IHP voor renovatie of vervangende nieuwbouw. Verduurzaming van het bestaande vastgoed betreft alleen gebouwen die voor minimaal twintig jaar in stand gehouden worden en gebouwen die in tijdvak 3 en 4 aan de beurt zijn. Voor de gemeente Boxtel gaat het om de volgende gebouwen die niet zijn opgenomen in het IHP:

Het *Vada College* is in 2019 opgeleverd en gebouwd volgens de dan geldende eisen. Onderzocht moet worden of het mogelijk is om de duurzaamheidsambities zoals die zijn geformuleerd voor dit gebouw realistisch zijn. Gezien het bouwjaar van de school is dat het geval.

Basisschool De Oversteek in Liempde is in 2007 in gebruik genomen en gebouwd volgens de toen geldende eisen. Ook voor dit gebouw moet een plan gemaakt worden om in beeld te brengen welke maatregelen nodig zijn om de duurzaamheidsambities te behalen.

De vervangende nieuwbouw van *Basisschool De Willibrordus* in Esch wordt op dit moment voorbereid en naar verwachting in 2025 opgeleverd. De gemeente heeft een budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van een BENG-gebouw, maar daarbij wel de ambitie uitgesproken om dit gebouw ENG te bouwen.

De *Angelaschool* zit in een oud gebouw, waarin de afgelopen jaren door het schoolbestuur fors geïnvesteerd is, zowel onderwijskundig, technisch als ten aanzien van duurzaamheid. Gezien de leeftijd van het gebouw is het waarschijnlijk niet realistisch om dit gebouw tot ENG of zelfs energieleverend te upgraden. Onderzocht kan worden welke maatregelen wel getroffen kunnen worden. Als dat niet mogelijk is, is nieuwbouw (buiten de scope van het IHP) een alternatief.

De schoolgebouwen die in de tijdvakken 3 en 4 zijn opgenomen voor vervangende huisvesting zijn:

- Jenaplan Molenwijkschool/Prinses Amaliaschool
- Basisschool De Vorsenpoel/Basisschool De Beemden
- Basisschool De Spelelier
- Basisschool St.-Theresia

Voor voornoemde schoolgebouwen is het van belang dat gemeente en schoolbesturen op korte termijn een gezamenlijk plan maken op welke wijze deze gebouwen ENG dan wel BENG (als ENG technisch niet mogelijk is) gemaakt kunnen worden. De gezamenlijke financiering van de maatregelen is onderdeel van het plan.

Voor schoolgebouwen die in tijdvak 1 en 2 aan de beurt zijn en de Omgevingsdienst aanpassingen worden opgelegd, gaan gemeente en schoolbesturen samen het gesprek met de Omgevingsdienst aan om te kijken of uitstel verleend kan worden om desinvesteringen te voorkomen.

7 Meerjarenuitvoeringsplan

In dit hoofdstuk worden de projecten zoals die zijn opgenomen in hoofdstuk 5 geprioriteerd en weggezet in tijd. De projecten zijn ingedeeld in tijdvakken van vier jaar. Voordat de projecten tot uitvoering gebracht kunnen worden, wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om tot het best passende scenario te komen. In paragraaf 7.2 wordt aangegeven welke uitgangspunten gehanteerd worden voor het uitvoeren van het haalbaarheidsonderzoek. Tenslotte wordt in de laatste paragraaf een beschrijving gegeven van de afhankelijkheden die er zijn tussen de verschillende projecten.

7.1 Prioritering projecten

De prioritering van projecten gebeurt niet alleen op basis van leeftijd en de staat van het gebouw, maar ook op basis van de relatie met de inhoudelijke ambitie en visie. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen ook van invloed zijn op de prioritering van projecten. De gemeente en de gezamenlijke schoolbesturen staan achter deze prioritering. Er is begrip voor het feit dat niet alle projecten tegelijkertijd uitgevoerd kunnen worden. Met het onderhavige IHP is voor alle schoolbesturen perspectief wanneer hun school of scholen aan de beurt zijn. De haalbaarheidsonderzoeken van de projecten van het tijdvak 2024-2027 worden, indien mogelijk, reeds in 2023 (na besluitvorming van het IHP) uitgevoerd.

7.1.1 Tijdvak 2024–2027

Door alle schoolbesturen en de gemeente wordt de hoogste prioriteit gegeven aan de huisvesting van Hub Boxtel en Basisschool De Hobbendonken. Deze beide projecten moeten in het eerste tijdvak van 2024-2027 uitgevoerd worden.

Voor Hub Boxtel zijn de gemeente en het schoolbestuur in overleg voor een tijdelijke oplossing die per direct gerealiseerd kan worden. Onderzoek naar de permanente oplossing wordt op dit moment uitgevoerd. Er is geen apart haalbaarheidsonderzoek voor dit project nodig.

Voor Basisschool De Hobbendonken moet in 2023 duidelijk worden welk scenario haalbaar is, vervangende nieuwbouw op de huidige locatie of op een locatie aan de noordzijde van de Schijndelseweg. Onafhankelijk van het voorkeursscenario dat hier uitkomt, is er een relatie met scenario's voor de andere scholen in kwadrant Zuidoost. Onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek voor De Hobbendonken is dan ook een doorkijk naar de ontwikkeling van de andere scholen in kwadrant Zuidoost (Spelelier, De Beemden en De Vorsenpoel). Het gaat dan onder andere over het effect van het verplaatsen van De Hobbendonken op de andere scholen en het optimaliseren van de balans tussen vraag en aanbod in kwadrant Zuidoost.

De vervangende nieuwbouw van de Willibrordusschool in Esch, waartoe al eerder is besloten wordt ook uitgevoerd in het eerste tijdvak.

7.1.2 Tijdvak 2028–2031

De huisvesting van het voortgezet onderwijs moet in het tweede tijdvak vernieuwd worden. De drie genoemde scenario's – renovatie van de huidige gebouwen, dan wel vervangende nieuwbouw van de huidige gebouwen of een campus met daarop de drie scholen die faciliteiten delen – moeten op haalbaarheid onderzocht worden in het eerste tijdvak, zodat de uitvoering in het tweede tijdvak 2028-2031 plaats kan vinden.

De huisvesting van de Basisschool St.-Petrus is verouderd en voldoet functioneel niet. In het eerste tijdvak moet onderzocht worden welk scenario voor deze school het meest haalbaar is. Scenario's die in ieder geval onderzocht worden, zijn het aanpassen van het huidige gebouw en uitruil met de nabijgelegen bibliotheek. Een lange termijn oplossing die meegenomen wordt in het onderzoek, is het gezamenlijk huisvesten van de Basisschool St.-Petrus en de Angelaschool op een nader te bepalen locatie in het kwadrant. De leeftijd van de gebouwen van Basisschool St.-Petrus en de Angelaschool vragen een zorgvuldige afweging ten aanzien van renovatie dan wel vervangende nieuwbouw.

7.1.3 Tijdvak 2032–2035

In het tijdvak 2032-2035 is het huisvestingsvraagstuk van de Jenaplanschool Molenwijk en de Prinses Amaliaschool opgenomen. Stichting Talentis, bevoegd gezag van beide basisscholen in dit kwadrant, wil in het scenario onderzoek de mogelijke samenvoeging van beide scholen in het kwadrant onderzoeken. Onderzocht wordt in het tijdvak 2028-2031, welke mogelijkheden er zijn in deze wijk, bijvoorbeeld door renovatie en uitbreiding van de huidige locatie van de Jenaplanschool Molenwijk dan wel vervangende nieuwbouw. Uitvoering van dit project moet plaatsvinden in tijdvak 2032-2035.

In dit tijdvak staat ook het huisvestingsvraagstuk van Basisschool De Beemden en Basisschool De Vorsenpoel opgenomen. Deze scholen liggen beiden in kwadrant Zuidoost en vallen beide onder het bevoegd gezag van Stichting Talentis. Op termijn is gezamenlijke huisvesting voor de leerlingen van deze scholen een scenario. In het tijdvak 2028-2031 moet dit onderzocht worden, zodat het project uitgevoerd kan worden in tijdvak 2032-2035. De locatie voor de school/scholen is onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek. Bij het haalbaarheidsonderzoek voor Basisschool De Hobbendonken wordt ook al richting bepaald voor de andere scholen in kwadrant Zuidoost, waaronder Basisschool De Beemden en Basisschool De Vorsenpoel. In dit tijdvak zal het eerder gedane onderzoek geactualiseerd worden.

7.1.4 Tijdvak 2036-2039

Basisschool De Spelelier in Zuidoost is gevestigd in De Wilgenbroek, een gebouw dat geëxploiteerd wordt door de gemeente. Gezien de leeftijd van dit gebouw is vervangende huisvesting aan de orde. Dit kan op de huidige locatie, maar eventueel ook op een andere locatie in het kwadrant. Onderzoek naar de beste optie voor Basisschool De Spelelier moet plaatsvinden in het tijdvak 2032-2035, zodat uitvoering kan plaatsvinden in het tijdvak 2036-2039. Bij het haalbaarheidsonderzoek voor Basisschool De Hobbendonken wordt ook al richting bepaald voor de andere scholen in kwadrant Zuidoost, waaronder Basisschool De Spelelier. In dit tijdvak zal het eerder gedane onderzoek geactualiseerd worden.

Voor de Basisschool St. Theresia is er op termijn ook sprake van een huisvestingsvraagstuk. Op dit moment investeert het schoolbestuur in een interne aanpassing van het gebouw. Een investering in deze school voor renovatie dan wel vervangende nieuwbouw wordt gekoppeld aan de toekomstbestendigheid van de voorziening. Op dit moment heeft de school minder leerlingen dan de opheffingsnorm en wordt de school in stand gehouden door het schoolbestuur. De prognoses laten een beperkte groei zien in de ontwikkeling in het leerlingenaantal door de woningbouw in Lennisheuvel. Het leerlingenaantal van de school groeit weer tot boven de opheffingsnorm. Het advies is de leerlingenontwikkeling te monitoren en op de middellange termijn een besluit te nemen of een investering in dit gebouw duurzaam en toekomstbestendig is. De gemeente en het schoolbestuur willen de school graag behouden, ook vanuit de leefbaarheid van het dorp geredeneerd.

7.2 Afhankelijkheid projecten

De projecten zoals die in de paragrafen hiervoor zijn genoemd, hebben soms een onderlinge afhankelijkheid. Voor zover dat op dit moment te overzien is, is dat in deze paragraaf opgenomen:

Gebiedsontwikkeling gebied tussen Achterberghstraat, Baanderherenweg, Van der Voortweg en rivier de Dommel

In dit gebied zijn op dit moment drie scholen gelegen: Hub Boxtel, Baanderherencollege en Jenaplanschool Molenwijk. Een eventueel vertrek van een of meer scholen kan maken dat gekeken moet worden naar een andere invulling van dit gebied.

Jacob-Roelandslyceum

Het schoolbestuur ziet voor het voortgezet onderwijs in Boxtel een aantal scenario's: renovatie van de huidige gebouwen, vervangende nieuwbouw voor de huidige gebouwen of een campus met twee gebouwen voor de drie scholen. Dit kan op de locatie van de huidige gebouwen zijn, maar wellicht ook op een andere plek. In dat geval kan er een onderlinge afhankelijkheid zijn met andere projecten.

De Wilgenbroek

Het gebouw van De Wilgenbroek is in eigendom van de gemeente Boxtel en wordt ook geëxploiteerd door de gemeente Boxtel. Dit gebouw is relatief duur in exploitatie en functioneel ook niet passend voor alle gebruikers, waaronder Basisschool De Spelelier. Een andere locatie voor Basisschool De Spelelier (en de andere gebruikers van het pand) zou dit gebouw, of deze plek kunnen leegspelen. Genoemd is om te onderzoeken of deze locatie geschikt is voor de campus van het VO. Vooralsnog lijkt deze locatie te klein te zijn.

Locatie De Beukums 101

Op dit moment is de gemeente in gesprek over een invulling van het gebouw aan De Beukums 101 (voormalig gebouw De Maremak (SBO Boxtel)). Dit gebouw zou echter tijdens de realisatie van diverse projecten ook ingezet kunnen worden voor tijdelijke huisvesting.

Verplaatsen Basisschool De Hobbendonken

Het verplaatsen van basisschool De Hobbendonken naar kwadrant Noordoost kan effect hebben op de scholen in Zuidoost, maar ook op andere scholen die nu leerlingen hebben uit kwadrant Noordoost. Ook wanneer het niet mogelijk is de school te verplaatsen is er sprake van een effect op balans tussen vraag en aanbod in kwadrant Zuidoost. Onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek naar de voorkeurslocatie voor De Hobbendonken is het effect van een eventuele verplaatsing dan wel handhaving op de huidige locatie op de andere scholen en de behoefte aan optimalisatie van vraag en aanbod in Zuidoost.

7.3 Haalbaarheidsonderzoek

In de vorige paragraaf is opgenomen dat voor de diverse projecten zoals ze zijn opgenomen in het IHP nader onderzoek gedaan moet worden naar de haalbaarheid van de scenario's. Dit om te komen tot een voorkeursscenario. In de planning (en in het investeringsplan) is rekening gehouden met deze onderzoeken. De exacte uitvraag voor ieder haalbaarheids-onderzoek wordt door de gemeente en de betrokken schoolbesturen te zijner tijd opgesteld. Elementen die in ieder onderzoek terug moeten komen zijn:

- In hoeverre draagt een scenario bij aan de inhoudelijke visie en ambitie zoals genoemd in hoofdstuk 2?
- Welke kindpartijen en aan onderwijs gelieerde instellingen zijn wenselijk om betrokken te worden bij het project?
- Welke locatie is het meest geschikt en draagt bij aan een goede spreiding van onderwijs over de gemeente?
- Wat zijn de kosten van een scenario (gebouw, eventuele grondaankoop, infrastructurele maatregelen, tijdelijke huisvesting etc.)?
- Op welke wijze draagt het scenario bij aan de duurzaamheidsambities van gemeente en schoolbesturen?
- Op welke termijn is dit scenario te realiseren (rekening houdend met beschikbaarheid van grond, ruimtelijke procedures etc.)?
- Welke gevolgen heeft het scenario voor andere onderwijsvoorzieningen?

8 Meerjareninvesteringsplan

8.1 Uitgangspunten

Bij het ramen van de projecten uit het meerjarenuitvoeringsplan zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Alle bedragen zijn prijspeil 2023 en inclusief btw.
- Het basisbedrag is berekend op basis van de normbedragen zoals de VNG die adviseert in de modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs prijspeil 2023.
- Op basis van diverse ontwikkelingen in de markt, duurzaamheidsambities, Frisse Scholen, flexibiliteit en kwaliteit etc. is rekening gehouden met een extra investering van € 700,00 per m² bvo.
- Aantal leerlingen is bepaald op basis van prognoses 2033 (tien jaar van nu)¹¹.
- Vervangende nieuwbouw is het uitgangspunt voor de raming, afweging renovatie of vervangende nieuwbouw wordt echter in het haalbaarheidsonderzoek gemaakt. Op basis van de ambities zoals geformuleerd in hoofdstuk 2, onder andere ten aanzien van duurzaamheid, is de verwachting dat de kosten van renovatie van de gebouwen als alternatief voor vervangende nieuwbouw evenveel dan wel meer kost dan vervangende nieuwbouw. Vandaar dat in het meerjareninvesteringsplan is gerekend met vervangende nieuwbouw voor alle projecten.
- Voor Hub Boxtel is gerekend met een vaste voet van 370 m². Het exacte aantal m² vaste voet wordt bepaald in het haalbaarheidsonderzoek.
- Er is geen rekening gehouden met kosten voor eventuele tijdelijke huisvesting.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele uitbreiding van het onderwijsleer-pakket en meubilair. Dit geldt alleen voor scholen die groeien en niet eerder voor dat aantal leerlingen zijn ingericht.
- Er is geen rekening gehouden met een toeslag voor paalfundering in het voortgezet onderwijs.
- Er is geen rekening gehouden met de kosten voor het bouwrijp opleveren van de grond.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele infrastructurele aanpassingen.
- In principe hanteert de gemeente Boxtel voor vervangende nieuwbouw conform het afschrijvingsbeleid een afschrijvingstermijn van 40 jaar, tenzij het college met een goede onderbouwing besluit een afwijkende afschrijvingstermijn te hanteren. De kosten voor de haalbaarheidsonderzoeken worden ten laste van de exploitatie gebracht.
- De investering voor de Willibrordusschool in Esch is niet opgenomen in het meerjareninvesteringsplan, omdat hier reeds een besluit over is genomen.

¹¹ De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gaat uit van een prognose van vijftien jaar. De systematiek van het opstellen van de prognoses laat na tien jaar altijd een daling van het aantal leerlingen zien. Op het moment dat een project uitgewerkt wordt in een haalbaarheidsonderzoek, moet het exacte leerlingenaantal waarvoor huisvesting gerealiseerd wordt, worden bepaald op basis van prognoses en in overleg tussen gemeente en schoolbesturen.

8.2 Meerjareninvesteringsplan

In onderstaande tabel is voor ieder project een investeringsbedrag opgenomen in het betreffende tijdvak. De raming voor het haalbaarheidsonderzoek is opgenomen in het tijdvak daarvoor. Per tijdvak zijn onderaan de eenmalige kosten en de investeringskosten opgenomen. In bijlage IV is de onderliggende berekening van de investeringskosten opgenomen.

Meerjareninvesteringsplan IHP Boxtel							
project	onderdeel	2023	tijdvak 1 2024-2027	tijdvak 2 2028-2031	tijdvak 3 2032-2035	tijdvak 4 2036-2039	totaal
Willibrordus HUB Boxtel	project		krediet reeds verleend				
	haalbaarheidsonderzoek	€ -					€ -
De Hobbedonken	project		€ 5.072.885				€ 5.072.885
	haalbaarheidsonderzoek	€ 10.000					€ 10.000
	project		€ 4.323.541				€ 4.323.541
JRL en Baandernherencollege	haalbaarheidsonderzoek		€ 30.000				€ 30.000
	project			€ 53.441.389			€ 53.441.389
Petrusschool	haalbaarheidsonderzoek		€ 10.000				€ 10.000
	project			€ 4.557.212			€ 4.557.212
Molenwijkschool / Amaliaschool	haalbaarheidsonderzoek			€ 10.000			€ 10.000
	project				€ 8.068.508		€ 8.068.508
De Beemden / De Vorsenpoel	haalbaarheidsonderzoek			€ 10.000			€ 10.000
	project				€ 7.442.270		€ 7.442.270
De Spelelier	haalbaarheidsonderzoek				€ 10.000		€ 10.000
	project					€ 5.012.091	€ 5.012.091
Theresiaschool	haalbaarheidsonderzoek				€ 5.000		€ 5.000
	project					€ 2.585.029	€ 2.585.029
subtotaal	haalbaarheidsonderzoeken	€ 10.000	€ 40.000	€ 20.000	€ 15.000	€ -	€ 85.000
subtotaal	projecten	€ -	€ 9.396.426	€ 57.998.601	€ 15.510.778	€ 7.597.120	€ 90.502.925

9 Conclusies en aanbevelingen

9.1 Conclusies

De gemeente Boxtel en de schoolbesturen voor PO, (V)SO en VO hebben met elkaar een visie en ambitie bepaald om de komende jaren op een integrale manier invulling te geven aan onderwijshuisvesting. In het bepalen van de prioritering van projecten die nu in het IHP zijn opgenomen, is vanuit een beleidsrijke context rondom drie thema's naar de huisvestingsvraagstukken en de denkrichtingen gekeken.

Dit heeft geleid tot de volgende prioritering van projecten in het IHP:

Meerjarenuitvoeringsplan Integraal Huisvestingsplan Boxtel			
Tijdvak 1 2024 – 2027	Tijdvak 2 2028 – 2031	Tijdvak 3 2032 – 2035	Tijdvak 4 2036 – 2039
Huisvesting HUB Boxtel	Huisvesting Jacob-Roelandslyceum en Baanderherencollege	Huisvesting Molenwijkschool	Huisvesting De Spelelier
Huisvesting de Hobbendonken	Huisvesting St.-Petrusschool	Huisvesting De Vorsenpoel en De Beemden	Huisvesting St.-Theresiaschool
Vervangende nieuwbouw Willibrordusschool Esch			

9.2 Aanbevelingen

Haalbaarheidsstudie

In hoofdstuk 7 is een eerste aanzet gegeven voor de kaders van het haalbaarheidsonderzoek dat voor ieder project uitgevoerd moet worden. Gemeente en schoolbesturen bepalen gezamenlijk de exacte kaders voor ieder haalbaarheidsonderzoek. Op basis van het haalbaarheidsonderzoek wordt een besluit genomen over het uitvoeren van het project.

Verduurzaming bestaand vastgoed

De gemeente en schoolbesturen zien het verduurzamen van het bestaande onderwijsvastgoed als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In het derde en vierde kwartaal van 2023 wordt een plan opgesteld om de visie en ambitie te vertalen naar een concreet uitvoeringsplan, inclusief investeringsplan en kostenverdeling. Hierbij worden de panden die in tijdvak 3 en 4 integraal aangepakt worden, ook meegenomen.

Dynamisch document

Het IHP wordt door gemeente en schoolbesturen beschouwd als een richtinggevend en dynamisch document dat in ieder geval iedere vier jaar geactualiseerd wordt. Ook kunnen er wijzigingen zijn in wet- en regelgeving (huisvesting, maar ook ten aanzien van bijvoorbeeld samenwerking onderwijs en kinderopvang) of ruimtelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld woningbouw) die een eerdere actualisatie nodig maken. Gemeente en schoolbesturen bespreken dit met elkaar in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO).

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

De gemeente Boxtel bereidt de aanpassing van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs voor. Bij deze aanpassing moet ook de toekenning van een eventuele vaste voet voor Hub Boxtel verwerkt worden.

Bijlagen

Bijlage I: Wet- en regelgeving

Deze bijlage brengt het relevante wettelijke kader ten aanzien van onderwijshuisvesting in beeld. In hoofdstuk 1 is in de inleiding aangegeven welke wettelijke kaders er zijn ten aanzien van onderwijshuisvesting. In deze bijlage wordt uitgebreider ingegaan op wet- en regelgeving. Wet- en regelgeving die medebepalend zijn voor deze strategische visie, zijn:

- Wet op het primair onderwijs (WPO).
- Wet op het voortgezet onderwijs (WVO 2020).
- Wet op de expertisecentra (WEC).
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Boxtel 2015.
- Wet passend onderwijs.
- Wet kinderopvang.
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Participatiewet en Jeugdwet.

I.1 WPO, WVO 2020 en WEC

In de WPO, WVO 2020 en WEC is de verantwoordelijkheid van de gemeente en schoolbesturen ten aanzien van onderwijshuisvesting geregeld. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de zorgplicht, onderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen. De gemeente is in het PO en (V)SO verantwoordelijk voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- nieuwbouw;
- uitbreiding;
- medegebruik (verhuur);
- herstel van constructiefouten aan het gebouw en/of terrein;
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden/calamiteiten (zoals brand, diefstal en stormschade);
- opstalverzekeringen en eigenaarsheffingen;
- eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket.

Voor het VO geldt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- nieuwbouw;
- uitbreiding (drempel van 10% van de capaciteit);
- medegebruik (verhuur);
- herstel van constructiefouten aan het gebouw en/of terrein;
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden/calamiteiten (zoals brand, diefstal en stormschade);
- opstalverzekeringen en eigenaarsheffingen;
- eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket.

Voor gymnastiekvoorzieningen die in eigendom zijn bij de schoolbesturen voor PO en (V)SO is de bekostiging van buitenonderhoud aan deze lokalen de verantwoordelijkheid van gemeenten.

In de onderstaande sub-paragrafen zijn drie bepalingen beschreven die van invloed zijn op onderwijshuisvesting, deze zijn inmiddels zijn opgenomen in de reguliere onderwijswetgeving.

I.1.1 Samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingsschool

In juli 2017 is de Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingsschool aangenomen door de Eerste Kamer. Per 19 augustus 2017 heeft dit geleid tot de wijziging van diverse onderwijswetten in verband met de vereenvoudiging van de vorming van samenwerkingsscholen. In de wijzigingen van de wet blijft de Grondwet leidend: een samenwerkingsschool blijft een uitzondering op het duale bestel van openbaar en bijzonder onderwijs. Er moet sprake zijn van een bedreiging van de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs om een samenwerkingsschool te mogen vormen. In dat geval moet de identiteit van een school voornamelijk op schoolniveau vorm krijgen en niet op bestuurlijk niveau. Hiertoe moet het bevoegd gezag van een school een identiteitscommissie vormen en de wijzigingen verankeren in de statuten.

Een stichting voor openbaar onderwijs kan het bevoegd gezag zijn van een samenwerkingsschool in deze nieuwe wet. Daarmee worden openbaar en bijzonder onderwijs meer gelijkwaardig aan elkaar. De algemene acceptatieplicht wordt gekoppeld aan de samenwerkingsschool, waardoor deze geen leerlingen mag weigeren.

I.1.2 Meer ruimte voor nieuwe scholen

De Wet meer ruimte voor nieuwe scholen is op 19 mei 2020 aangenomen door de Eerste Kamer. Per 20 mei 2020 heeft dit geleid tot wijziging van diverse onderwijswetten door het wijzigen van de systematiek van het in aanmerking brengen voor bekostiging van nieuwe openbare en bijzondere scholen, zodat er meer ruimte is voor een nieuw onderwijsaanbod. In november 2020 is de Wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen ingegaan voor het basisonderwijs, in 2021 voor scholen voor voortgezet onderwijs. De Rijksoverheid¹² wil het aanbod van scholen beter laten aansluiten bij de wensen van ouders en leerlingen. Met ingang van de Wet Ruimte voor Nieuwe Scholen gelden nieuwe voorwaarden om een school op te richten. Een aanvraag voor een nieuwe school moet in ieder geval bevatten:

- Een belangstellingsmeting via ouderverklaringen of marktonderzoek. Op basis van de resultaten en demografische gegevens, wordt een voorspelling voor de lange termijn gemaakt. Zo kan de daadwerkelijke belangstelling preciezer worden berekend.
- Informatie over de te verwachten kwaliteit. De onderwijsinspectie toetst de aanvraag op eisen die inzicht in de te verwachten kwaliteit van de school geven; de Inspectie van Onderwijs beoordeelt of de school voldoende kwaliteit kan bieden.
- Bestuurders en toezichthouders van een nieuwe school hebben een VOG nodig. Daarnaast wordt gekeken of bestuurders in het verleden een school hebben gehad die door een zeer zwakke kwaliteit is gesloten.

Een school hoeft geen richting meer te hebben om te kunnen starten. Wel dient bij het oprichten van een nieuwe school rekening gehouden te worden met het bestaande aanbod van scholen in de regio. Wie een nieuwe school wil starten, moet eerst de betrokkenen uitnodigen voor een overleg:

- de bestaande schoolbesturen;
- het samenwerkingsverband;
- de gemeente.

Initiatiefnemers moeten aantonen dat de stichtingsnorm na een periode van acht jaar gehaald wordt, in plaats van de huidige vijf jaar. Het bevoegd gezag moet door middel van

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vrijheid-van-onderwijs/oprichten-nieuwe-school>

de belangstellingsmeting duidelijk maken dat het aannemelijk is dat een school op 1 januari van het elfde jaar na de indiening van de aanvraag zal worden bezocht door ten minste het aantal leerlingen dat overeenkomt met de voor de gemeente geldende stichtingsnorm. Verder blijven de normen voor het starten en behouden van scholen intact en zijn er geen veranderingen in de bekostiging. Omdat deze normen niet veranderen, blijft de ruimte om nieuwe scholen te stichten in de praktijk beperkt. Verder heeft de gemeenteraad in het nieuwe wetsvoorstel geen expliciete rol meer en dient alleen overleg tussen de gemeente en initiatiefnemers plaats te vinden.

I.1.3 Toekomstbestendig onderwijsaanbod

Per 1 januari 2018 is een wijziging van de WPO en de Wet medezeggenschap op scholen doorgevoerd in verband met maatregelen voor een toekomstbestendig onderwijsaanbod in het basisonderwijs. Deze maatregelen maken het gemakkelijker om een toekomstbestendig onderwijsaanbod te kunnen realiseren, doordat belemmeringen voor omzetting, uitbreiding met een richting of verplaatsing van scholen worden weggenomen. Ook wordt het mogelijk om straks een nevenvestiging in stand te houden met een andere richting dan de hoofdvestiging van de school en om een splitsing van de gemeentelijke opheffingsnorm eerder in te laten gaan. De termijn voor het melden van de vrijwillige opheffing van een openbare school wordt versoepeld. Ten slotte wordt het verplicht de achterban te raadplegen voorafgaand aan sluiting of fusie van een school.

I.2 Status van het IHP op landelijk niveau

In juli 2020 heeft de minister van onderwijs de aanbevelingen tot wetswijziging op het gebied van onderwijshuisvesting van VNG, PO-Raad en VO-raad overgenomen en toegezegd om dit uit te werken in een wetsvoorstel. Hiermee wordt het voor gemeenten verplicht een meerjarig Integraal Huisvestingplan (IHP) te ontwikkelen. Hierbij werkt de gemeente samen met schoolbesturen, die verplicht worden een meerjarenonderhoudsplan op te stellen. In het wetsvoorstel zal opgenomen worden dat renovatie een volwaardig alternatief voor nieuwbouw wordt. De totstandkoming van het wetsvoorstel heeft heel erg lang geduurd. Dit is aanleiding geweest voor een brede vertegenwoordiging van samenwerkingspartners¹³ om op 29 september 2022 het kabinet op te roepen nu écht werk te maken van onderwijshuisvesting. In het manifest onderwijshuisvesting vraagt deze vertegenwoordiging om een structurele jaarlijkse investering van minstens € 730 miljoen voor een integrale en programmatische aanpak van verouderde en slechte schoolgebouwen. Dagelijks zit een groot deel van de 2,5 miljoen kinderen en 285.000 leraren, ondersteuners en schoolleiders in sterk verouderde, ongezonde en niet-duurzame schoolgebouwen. Het gevolg: geen optimale leerresultaten. Bovendien komt de wettelijk verankerde verduurzaming van maatschappelijk vastgoed niet van de grond, terwijl de energiekosten stijgen. Dit manifest is opgesteld in aanloop naar de vergadering van de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Op 1 december 2022 is dit manifest besproken in de commissie. Het belang ervan wordt onderschreven, maar heeft niet geleid tot een voorstel over extra middelen.

Op 3 april 2023 is het concept wetsvoorstel gepubliceerd voor het aanpassen van de onderwijswetten met daarin de volgende onderdelen:

¹³ Ondertekend door: AOb, AVS, Binnenklimaat Nederland, Bouwend Nederland, Bouwstenen voor Sociaal, Branchevereniging Kinderopvang en Maatschappelijke Kinderopvang, CNV, FvOv, Ieder(in), Jongpit, LAKS, Landelijke Vereniging Onderwijsadviseurs Huisvesting, Lerarencollectief, Ouders & Onderwijs, PO-Raad, sectorraad GO en Pro, Techniek Nederland, Vereniging Nederlandse Gemeenten en VO-Raad.

1. Een verplichting voor het vaststellen van een integraal huisvestingplan (IHP) voor gemeenten en meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor schoolbesturen.
2. Renovatie wordt een voorziening in de huisvesting waar de gemeente voor verantwoordelijk is.
3. Het investeringsverbod in het primair onderwijs wordt opgeheven.
4. Een zorgplicht voor het schoolbestuur voor een gezond binnenklimaat.

Het wetsvoorstel is ter consultatie voorgelegd aan belanghebbenden. Deze konden tot 1 mei 2023 reageren. De verwachting is dat de wetswijzigingen in 2025 in werking treden.

I.3 Regelgeving passend onderwijs

De Wet passend onderwijs is reeds acht jaar in werking. Passend onderwijs gaat over alle leerlingen in het PO, VO, SO en mbo. In de praktijk gaat het vooral over alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Deze ondersteuning kan nodig zijn vanwege een lichamelijke of verstandelijke beperking, een chronische ziekte, een gedragsprobleem of een leerstoornis.

Na invoering van de Wet passend onderwijs is het onderwijs in cluster 1 en 2 nog steeds in een landelijk systeem georganiseerd. Cluster 1 is er voor leerlingen die blind of slechtziend zijn. Cluster 2 is er voor leerlingen die doof of slechthorend zijn of ernstige spraak- en taalmoeilijkheden hebben. Scholen die onder deze clusters vallen, maken geen deel uit van de regionale samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs.

Het onderwijs binnen cluster 3 en 4 maakt door de invoering van het passend onderwijs wel deel uit van de regionale samenwerkingsverbanden. Cluster 3 is er voor leerlingen met een verstandelijke beperking, een lichamelijke beperking of een chronische ziekte. Cluster 4 is er voor leerlingen met gedragsstoornissen, ontwikkelingsstoornissen of een psychiatrisch probleem. Het overige PO en VO maakt uiteraard ook deel uit van de regionale samenwerkingsverbanden.

De gevolgen voor onderwijshuisvesting zijn merkbaar met betrekking tot zowel de omvang als kwaliteit. Het doel van deze wet is dat meer leerlingen binnen de 'reguliere' scholen onderwijs zullen genieten, waardoor minder leerlingen aan het (V)S(B)O deelnemen. Ook dienen scholen maximaal toegerust te zijn op een veranderende 'onderwijsvraag' (toegankelijkheid, veiligheid, MIVA-toiletten, lift, time-out ruimten/zorgruimten etc.). Dit heeft vooralsnog niet geleid tot aanpassing van de regelgeving en/of vergoedingen rondom onderwijshuisvesting.

De conclusie van de evaluatie passend onderwijs is dat het aanbod voor leerlingen die extra hulp nodig hebben, is verbeterd sinds de invoering van passend onderwijs, maar op te veel plekken nog niet goed genoeg is. Middels een kamerbrief d.d. 4 november 2020 kondigde minister Slob een verbeteraanpak aan, bestaande uit 25 maatregelen die leiden tot een verbetering van het passend onderwijs voor leerlingen, ouders en leraren. Op 16 december 2021 is een voortgangsrapportage gepubliceerd. Het jaar 2021 stond in het teken van de coronacrisis en de gevolgen ervan. De coronacrisis heeft invloed gehad op passend onderwijs en het in gang zetten van de maatregelen uit de verbeteraanpak. Toch is in 2021 een start gemaakt met de uitvoering van een aantal maatregelen. De eerste prioriteit heeft in 2021 gelegen bij zaken die concrete impact hebben op de relatief korte termijn voor leerlingen en ouders en zaken die eerst gerealiseerd moeten worden, omdat deze een basis leggen voor andere trajecten. Zoals aangegeven in de verbeteraanpak passend onderwijs is de ambitie om over vijftien jaar een aanzienlijke stap gezet te hebben richting inclusiever onderwijs. Dit zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte

vaker samen thuisnabij naar dezelfde school kunnen en elkaar ontmoeten op het schoolplein en in de klas. Het ministerie van OCW rapporteert jaarlijks over de voortgang aan de Tweede Kamer. In 2022 is er geen voortgangsrapportage geweest. De term passend onderwijs heeft een duidelijke relatie met de Wet passend onderwijs. De term inclusief onderwijs sluit beter aan bij de praktijk en zal in dit document vanaf nu ook gebruikt worden.

I.4 Kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie

In de Wet kinderopvang zijn als gevolg van de Wet IKK (Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang) kwaliteitseisen gewijzigd. Per 1 januari 2019 zijn een aantal maatregelen ingegaan. Het betreft de wijzigingen in het maximaal aantal baby's (nul-jarigen) per pedagogisch medewerker, van één op vier naar één op drie. Verder de invoering van de pedagogisch beleidsmedewerker die de pedagogisch medewerker coacht bij de dagelijkse werkzaamheden (minimaal tien uur per jaar). Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en de werkdruk op pedagogisch medewerkers, is in 2020 besloten om de ingangsdatum van de overige scholingseisen voor pedagogisch medewerkers per ingang van 1 januari 2023 uit te stellen naar 1 januari 2025. Het gaat om de invoering van het minimum taalniveau en de specifieke scholingseisen voor het werken met baby's. Deze wet zorgt ervoor dat de kinderopvang aan hogere kwaliteitseisen moet voldoen dan voorheen verplicht was.

Het financieringsstelsel van de kinderopvang wordt fundamenteel herzien. De stelselherziening wordt allereerst eenvoudiger en begrijpelijker voor ouders door het realiseren van een eenvoudige financiering, doordat de overheid rechtstreeks de kosten van kinderopvang aan de kinderopvang betaalt. Kinderopvangorganisaties sturen dus niet meer de hele factuur naar de ouders. Verder dient het voor ouders makkelijker te worden om arbeid en zorg te combineren door het realiseren van een betaalbare en financieel toegankelijke kinderopvang. In het coalitieakkoord van 15 december 2021 is de ambitie uitgesproken om het nieuwe stelsel per 1 januari 2025 in werking te laten treden. In april 2023 heeft het kabinet besloten de invoering uit te stellen tot 1 januari 2027. De reden hiervoor is dat de kinderopvangbranche op dit moment al kampt met een enorm personeelstekort. De verwachting is dat door de stelselwijziging de vraag toeneemt en daarmee het personeelstekort ook.

De volgende beleidskaders zijn richtinggevend voor het ontwerp van het nieuwe stelsel:

1. Werkende ouders komen in aanmerking voor een vergoeding voor de kinderopvang.
2. De overheidsvergoeding wordt rechtstreeks uitgekeerd aan kinderopvangorganisaties.
3. De hoogte van deze vergoeding is inkomensafhankelijk.
4. De vergoeding is een percentage (96%) van de maximum uurprijs (MUP) per opvangsoort.
5. Het aantal opvanguren dat in aanmerking komt voor een vergoeding is niet langer gekoppeld aan het aantal gewerkte uren.

Bij de verdere uitwerking zullen de genoemde kaders het uitgangspunt vormen van de stelselherziening. De stelselherziening zal naar verwachting leiden tot een toename van de vraag naar kinderopvang en daarmee ook huisvestingsconsequenties hebben.

Vanuit het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) ontvangt de gemeente rijksmiddelen om onderwijsachterstanden bij kinderen vroegtijdig te signaleren en bestrijden. Op grond van artikelen 159, 160 en 161 van de WPO is de gemeente

verantwoordelijk voor het aanbieden van een passend aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (vve). De gemeente is verplicht tot het maken van afspraken met vve-aanbieders en het PO over welke kinderen in aanmerking komen voor vve, hoe de toeleiding naar vve verloopt en hoe de doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie verloopt. De uitvoering hiervan gebeurt door de kinderopvangorganisaties. Vanuit het GOAB is de huisvesting geen directe verantwoordelijkheid van de gemeente.

I.5 Wmo, Jeugdwet en Participatiewet

De Wmo geeft kaders aan voor de invulling van diverse met elkaar samenhangende beleidsthema's, zoals ouderen, jeugd, gezondheid, sport, welzijn, werken in de wijken en fysieke toegankelijkheid. In de Wmo staat integraliteit van beleid centraal. De gemeente is inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo. De Jeugdwet regelt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor bijna alle zorg aan kinderen tot achttien jaar met opgroei- en/of opvoedproblemen en kinderen en jongeren met een duidelijk ziektebeeld of handicap die extra zorg of begeleiding nodig hebben. Met de Participatiewet wil het kabinet bereiken dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die kunnen werken, participeren in de samenleving door middel van vrijwilligerswerk, dagbesteding of betaald werk.

I.6 Klimaatakkoord

In juni 2019 heeft het kabinet het Klimaatakkoord gepresenteerd. Het Klimaatakkoord is de uitwerking van de Klimaatwet. De doelen zijn 49% CO₂-reductie in 2030 en 95% in 2050 ten opzichte van 1990. De doelen in de warmtetransitie naar aardgasvrij zijn uitgewerkt in het landelijke Beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving. Voor de gebouwde omgeving (dus ook voor schoolgebouwen) geldt dat deze op basis van de afspraken in 2050 gasloos moeten zijn. Dat betekent isoleren en gebruikmaken van duurzame warmte en elektriciteit. Dit is een enorme opgave voor gemeenten en schoolbesturen. Voor nieuwe gebouwen kan hierop geanticipeerd worden, maar ook de bestaande gebouwen moeten verduurzaamd worden om aan deze afspraken te kunnen voldoen. In het Klimaatakkoord wordt ook verwezen naar het voornemen om het opstellen van een IHP verplicht te maken voor gemeenten. Samen met het voornemen om voor schoolbesturen een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (MJOP) verplicht te stellen, biedt dit mogelijkheden om planmatig invulling te geven aan de afspraken uit het Klimaatakkoord.

Ieder schoolbestuur moet zorgen dat de schoolgebouwen voldoen aan de bestaande wettelijke normen uit het Bouwbesluit en aanvullende richtlijnen voor een gezond binnenklimaat. Goede ventilatie is een onderdeel van een gezond binnenklimaat. Wanneer maatregelen getroffen worden om de ventilatie te verbeteren, is dat een natuurlijk moment om eerst de isolatie te verbeteren.

Om scholen te ondersteunen bij goede ventilatie heeft de Rijksoverheid, in samenspraak met de PO-Raad, VO-raad en VNG, in 2022 een reeks van maatregelen getroffen om de ventilatie op scholen te verbeteren. Onderdeel hiervan zijn de hulpteams Ventilatie en de Maatwerkregeling Ventilatie in Scholen. Verder kunnen scholen via ventilatiehulp.nl een handreiking downloaden om de luchtkwaliteit in klaslokalen te verbeteren, gebruik makend van de bestaande ventilatievoorzieningen.

Voor schoolbesturen die voor hun locaties nog geen SUVIS-middelen¹⁴ toegekend hebben gekregen, is sinds juli 2022 de 'Maatwerkregeling ventilatie op scholen' van start gegaan. Met deze regeling kunnen schoolbesturen subsidie aanvragen om de energiebesparende maatregelen te treffen en de ventilatie op scholen te verbeteren. Per schoollocatie kon gekozen worden voor het aanvragen van de basissubsidie of een vangnetsubsidie tot en met maart 2023. De basissubsidie bestaat uit 30% financiering door het Rijk. De vangnetsubsidie kan oplopen tot 60% van de bouw- en installatiekosten wanneer cofinanciering (door gemeente) een te hoge drempel is en het schoolgebouw tot de meest urgente gevallen behoort. Voor de regeling is € 140 miljoen beschikbaar.

Om eigenaren van bestaand maatschappelijk vastgoed, waaronder onderwijs, tegemoet te komen, is de Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) begin oktober 2022 van start gegaan. In totaal is € 150 miljoen beschikbaar, waarbij per aanvraag maximaal € 2,5 miljoen wordt toegekend. De eerste aanvraagronde is eerder gesloten, omdat er meer aanvragen zijn ingediend dan er geld beschikbaar is. September 2023 start een tweede subsidieronde.

1.7 Didam-arrest

De Hoge Raad heeft op 26 november 2021 uitspraak gedaan over de manier waarop de overheid partijen moet selecteren bij de verkoop van vastgoed (gronden en andere onroerende zaken). Volgens de Hoge Raad staat het gelijkheidsbeginsel een-op-een verkoop van vastgoed in de weg, als er (naar verwachting) meerdere (potentiële) gegadigden voor dat vastgoed zijn. In dat geval moet er in principe een selectieprocedure worden doorlopen. Daarvoor zal het overheidslichaam criteria moeten opstellen op basis waarvan de uiteindelijke koper wordt geselecteerd. Deze criteria moeten toetsbaar, objectief en redelijk zijn. Selecteren gaat volgens de Hoge Raad daarmee boven het maken van een-op-een-afspraken.

Daarnaast houdt het gelijkheidsbeginsel in dat de overheid op een welgekozen manier transparant moet zijn over de beschikbaarheid van de onroerende zaak, de selectieprocedure en -criteria en het tijdschema. Het is noodzakelijk dat het overheidslichaam hierover op tijd duidelijkheid creëert door informatie te communiceren op een plek waar de (potentiële) gegadigden er kennis van kunnen nemen.

Naast verkoop oordeelde de rechter dat het Didam-arrest niet alleen geldt voor koop en verkoop van onroerend goed, maar ook voor andere overeenkomsten. Er is geconcludeerd dat de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het gelijkheidsbeginsel, ook in acht moeten worden genomen bij de uitgifte van (schaarse) overheidsgronden in erfpacht en verhuur van onroerend goed. Dit is bevestigd in een uitspraak van de Rechtbank Sint Maarten op 28 januari 2022. Daarmee is deze uitspraak ook aan de orde bij het selecteren van een kinderopvangorganisatie bij de bouw van een nieuwe school, of het aangaan van een huurovereenkomst met een kinderopvangorganisatie. Dit is alleen het geval als de gemeente de aanbestedende dienst is. Op schoolbesturen lijkt het Didam-

¹⁴ Naast de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen om te voldoen aan de wettelijke normen uit het Bouwbesluit kon een gemeente een uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) aanvragen. Dit is een uitkering die de gemeente kon aanvragen om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren. Hierbij ging het met name om de financiering van bouw- en installatiekosten. Het rijk subsidieerde maximaal 30%. De overige 70% moest door gemeente en/of schoolbestuur bijgedragen worden.

arrest niet direct van toepassing. Ook bij verlenging van bestaande huurovereenkomsten is het niet van toepassing.

Omdat het Didam-arrest nog relatief nieuw is, is er regelmatig nieuwe jurisprudentie naar aanleiding van deze uitspraak. Het is van belang deze goed te volgen, om er voor te zorgen dat de juiste regels toegepast worden.

I.8 Conclusie

Niet alleen het onderwijs, maar het gehele (sociale) domein is volop in ontwikkeling; nieuwe wetgeving en (uitvoerings)regels zijn in sommige gevallen nog maar recentelijk in werking getreden. Deze nieuwe regels vragen om een andere kijk op onderwijshuisvesting. Een gevolg hiervan kan zijn aanpassing van de onderwijshuisvesting, een wens tot het beter benutten van het aantal m² huisvesting en/of integrale samenwerking.

De beleidswijzigingen vragen om een integrale en strategische visie van de gemeente en schoolbesturen op het gebied van samenwerken, samenwonen, exploitatie en beheer. Daarbij dient niet alleen naar traditionele samenwerkingspartners uit de eigen sector gekeken te worden, maar ook naar integrale samenwerking binnen het gehele domein van onderwijs, kinderopvang, sport en zorg en welzijn.

Bijlage II: Gebouwenkaart schoolgebouwen

Deze bijlage is separaat toegevoegd (pdf).

Bijlage III: Leerlingenprognoses

Leerlingenprognoses basisonderwijs gemeente Boxtel																							
Brin	Naam school	Woonplaats	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043
04NC	Oecum Jenaplsch Molenw	BOXTEL	189	191	193	196	202	211	216	218	218	219	221	222	222	221	220	219	217	215	213	211	210
04XX	Prinses Amaliaschool	BOXTEL	140	150	161	174	189	204	212	213	214	215	218	219	217	217	214	211	208	204	201	197	196
04XZ	Basissch St Theresia	LENNISHEUVEL	79	73	76	76	79	78	81	83	86	89	89	92	91	94	96	95	94	96	93	95	93
19JG	BS St Petrus	BOXTEL	216	213	210	207	209	210	211	213	214	214	215	216	217	217	218	219	219	218	218	218	217
19KV	BS De Beemden	BOXTEL	122	124	124	126	130	129	130	131	131	131	132	133	133	134	134	135	136	136	137	137	137
19LR	BS De Vorsenpoel	BOXTEL	305	293	276	266	259	260	263	264	265	266	267	269	269	270	271	272	273	273	273	273	272
19MD	BS De Hobbendonken	BOXTEL	197	196	191	191	194	194	196	197	198	199	200	201	201	202	202	203	204	204	204	204	203
08QP	BS Willibrordus	ESCH	125	123	119	117	122	122	122	126	130	127	130	131	134	133	135	135	136	138	137	136	136
09QY	Spelelier	BOXTEL	231	233	230	233	238	238	240	242	242	243	244	245	246	247	247	248	250	250	250	250	250
03QY	Angelaschool	BOXTEL	436	434	433	431	435	442	445	450	452	453	456	458	458	459	459	459	457	455	453	451	450
06WB	RK Basissch De Oversteek	LIEMPDE	334	331	330	333	343	348	357	363	377	385	390	398	400	401	405	410	413	409	409	407	404
totaal			2.374	2.361	2.343	2.350	2.400	2.436	2.473	2.500	2.527	2.541	2.562	2.584	2.588	2.595	2.601	2.606	2.607	2.598	2.588	2.579	2.568

Leerlingenprognoses (voortgezet) speciaal onderwijs gemeente Boxtel																								
Brin	Naam school	Woonplaats	SO/VSO	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043
03XK00	Het Vada College	BOXTEL	So	8	8	7	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
03XK00	Het Vada College	BOXTEL	Vso	73	72	71	71	69	67	65	64	62	62	61	62	62	62	62	63	63	63	64	64	64
02SJ01	Hub Noord-Brabant	BOXTEL	So	39	40	42	44	46	46	47	47	48	48	49	49	49	50	50	50	50	50	49	49	49
02SJ01	Hub Noord-Brabant	BOXTEL	Vso	44	45	46	47	48	47	46	46	45	45	45	45	45	45	45	45	46	46	46	46	47
totaal				164	165	166	169	171	168	166	165	163	163	163	164	164	165	165	166	167	167	168	167	168

Leerlingenprognoses voortgezet onderwijs gemeente Boxtel																							
Brin	Naam school	Woonplaats	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043
04XU	Baanderherencollege Vmbo	BOXTEL	985	1.004	999	997	954	936	923	915	907	918	915	917	922	929	929	936	941	942	946	950	954
26MZ	Bhc Praktijkonderwijs	BOXTEL	148	147	146	146	143	141	138	136	134	133	133	133	133	134	134	135	135	136	137	138	138
16RB	Jacob-Roelandslyceum	BOXTEL	1.153	1.128	1.101	1.081	1.039	1.020	995	979	967	959	951	956	957	962	963	968	970	977	983	986	990
totaal			2.286	2.279	2.246	2.224	2.136	2.097	2.056	2.030	2.008	2.010	1.999	2.006	2.012	2.025	2.026	2.039	2.046	2.055	2.066	2.074	2.082

Bijlage IV: Berekening investeringskosten

Berekeningen IHP Boxtel		prijspeil 2023								
Basisonderwijs	aantal leerlingen 2023	ruimtebehoefte 2023	VNG Normbedrag prijspeil 2023		VNG per m ²	€ 700,- toeslag per m ² totaal		ind toeslag per m ²	opmerkingen	
De Hobbedonken	200	1.206	€	3.479.341	€	2.885	€ 844.200	€	3.585	
Molenwijk /Amalia	439	2.408	€	6.382.908	€	2.651	€ 1.685.600	€	3.351	
Petrusschool	215	1.281	€	3.660.512	€	2.858	€ 896.700	€	3.558	
Vorsenpoel/De Beemden	399	2.207	€	5.897.370	€	2.672	€ 1.544.900	€	3.372	
Spelelier	244	1.427	€	4.013.191	€	2.812	€ 998.900	€	3.512	
Theresia	89	648	€	2.131.429	€	3.289	€ 453.600	€	3.989	
subtotaal basisonderwijs	1.586	9.177	€	25.564.751	€	2.786	€ 6.423.900	€	3.486	
Speciaal onderwijs	toeslag per m ²									
HUB Boxtel SO en VSO	94	1.350	€	4.127.885	€	3.058	€ 945.000	€	3.758	exclusief lift, inclusief speelokaal
subtotaal speciaal onderwijs	94	1.350	€	4.127.885	€	3.058	€ 945.000	€	3.758	
Voortgezet onderwijs										
Baanderenerencollege VMBO	915	8.675	€	20.912.919	€	2.411	€ 6.072.500	€	3.111	exclusief paalfundering, gemiddeld bedrag van € 2.298 per leerling
Baanderenerencollege praktijkonderwijs	133	1.919	€	5.010.858	€	2.611	€ 1.343.300	€	3.311	exclusief paalfundering
Jacob Roelandslyceum	961	6.649	€	15.447.513	€	2.323	€ 4.654.300	€	3.023	exclusief paalfundering
subtotaal voortgezet onderwijs	2.009	17.243		41.371.289	€	2.399	12.070.100	€	3.099	
totaal			€	71.063.925			€ 90.502.925			

Voor de vervangende nieuwbouw van de Willibrordus in Esch is reeds een krediet verleend. Daarom is deze niet opgenomen in deze berekeningen.

*Penta Rho*TM

Ruimte om te zijn.

**Penta Rho Organisatie Ontwikkelt
Huisvesting B.V.
Boogschutterstraat 52
7324 BA Apeldoorn**

**T (055) 538 66 90
E info@pentarho.nl
I www.pentarho.nl**

KvK-nr. 08169718